

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(21 – 27 липня 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	13
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	23
Центральні.....	23
Регіональні.....	55
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	68

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(21.07-27.07.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

21.07.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/dytyna-postrazhdala-vid-viiny-v-ukraini-khto-i-iak-mozhe-otrymaty-tsei-status>

Дитина, постраждала від війни в Україні: хто і як може отримати цей статус

Понад мільйон українських дітей були змушені покинути свої домівки через війну. Тисячі з них пережили втрати, обстріли, евакуації, а десятки тисяч щодня живуть із глибокими психологічними травмами, що назавжди змінили їхнє дитинство. У таких умовах надзвичайно важливо забезпечити дітям належний захист, підтримку та відновлення їхніх прав.

Міністерство юстиції України нагадує: щоб забезпечити таким дітям належний захист і підтримку, в Україні діє правовий механізм — надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройного конфлікту.

Хто має право на статус

Статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій, можуть отримати неповнолітні, які зазнали:

- поранень, контузії або каліцтва;
- фізичного або сексуального насильства;
- викрадення або незаконного вивезення за межі України;
- незаконного утримання, у тому числі перебування в полоні;
- залучення до збройних формувань;
- психологічного насильства.

Як звернутися за наданням статусу

Для отримання статусу потрібно подати заяву до найближчої служби у справах дітей. Із такою заявою можуть звернутися:

- законні представники дитини (батьки, усиновлювачі);
- сама дитина (з 14 років);
- представники органу опіки та піклування;
- родичі (баба, дід, тітка, дядько, повнолітні брат або сестра тощо).

Які документи потрібні

Разом із заявою подаються:

- копії документів, що посвідчують особу дитини та заявника;
- документи, що підтверджують родинні стосунки або повноваження;
- згода на обробку персональних даних;
- за наявності — довідка про статус ВПО, витяг з реєстру територіальної громади тощо.

Також необхідно додати документи, які підтверджують, що дитина дійсно постраждала внаслідок воєнних дій. Йдеться про:

- медичні довідки;
- висновки експертиз;
- матеріали кримінальних проваджень;
- свідоцтва про смерть близьких;
- висновки центрів соціальних служб;
- інші офіційні документи, які підтверджують поранення, утримання в полоні, евакуацію тощо.

Детальний їх перелік можна дізнатися в Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів або у службі у справах дітей.

Переваги статусу

Станом на сьогодні державою відповідно до п. 4 Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку для дітей з числа ВПО, дітей, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів передбачено безоплатне харчування в державних і комунальних закладах освіти. В майбутньому можуть бути запроваджені додаткові пільги: оздоровлення, психологічна допомога тощо.

21.07.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/rozpochynaietsia-nabir-molodykh-pidpriiemtsiv-na-navchannia-vlasna-sprava-prostir-dlia-rozvytku>

Розпочинається набір молодих підприємців на навчання «Власна справа: простір для розвитку»

21 липня стартує Програма грантів на професійне навчання «Власна справа: простір для розвитку», яка фінансується міжнародною гуманітарною організацією CORE за підтримки Міністерства економіки України та акціонерного товариства «Державний Ощадний Банк України». Мета програми — підтримати професійний розвиток молоді, яка веде власну підприємницьку діяльність під час війни.

Фокус — на підприємців, які вже отримали або отримають гранти на створення або розвиток власного бізнесу «Власна справа» від Мінекономіки.

Хто може стати учасником програми?

Підприємці віком 18-35 років, які відповідають наступним критеріям:

- є внутрішньо переміщеними особами (ВПО);
- є особами, чиє житло зруйноване або пошкоджене внаслідок бойових дій;
- проживають у регіонах, що межують з лінією фронту;

- є молодими людьми з інвалідністю або мають членів домогосподарства з інвалідністю;
- мають на утриманні неповнолітніх дітей та/або осіб похилого віку (60 років і старші);
- брали участь у бойових діях;
- мають хронічні соціально-небезпечні захворювання (та/або їхні діти);
- є членами домогосподарства, що втратило годувальника внаслідок військових дій.

Відібрані учасники зможуть безкоштовно отримати грант на оплату або компенсацію за необхідні для розвитку бізнесу освітні послуги — міжнародні курси, освітні онлайн платформи (Coursera, Udemu, edX та ін.), професійні школи, центри підвищення кваліфікації, курси перекваліфікації, авторські курси експертів у відповідній сфері ведення бізнесу тощо.

Деталі участі у Програмі:
<https://coreresponse.app.box.com/s/xd5wof9u0vj2soaf1fcqmauwzwyd632e/file/1926771952748>

21.07.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/armiia-vidnovlennia-vzhe-75-tysiach-napravlen-na-roboty-z-pochatku-roku>

«Армія відновлення»: вже 75 тисяч направлень на роботи з початку року

З початку року в рамках проекту «Армія відновлення» Державна служба зайнятості видала 75 тисяч направлень для тимчасово безробітних українців та внутрішньо переміщених осіб. На заробітну плату цих працівників спрямовано 712 мільйонів гривень.

Проект «Армія відновлення» є державною ініціативою, яка покликана згуртовувати людей для відбудови України. Безробітні, що отримують направлення на такий вид робіт, як правило працюють над відновленням пошкодженої під час війни інфраструктури, ці люди також допомагають постраждалим від обстрілів, вони дотичні до будівництва оборонних споруд для ЗСУ. Кожен регіон розробляє власний план робіт та узгоджує його з військовою адміністрацією.

Заробітна плата в рамках проекту «Армія відновлення» становить в середньому 9,5 тисяч гривень. Разом із тим, така тимчасова зайнятість передбачає можливість розвитку нових навичок та здобуття досвіду, які будуть корисними при подальшому працевлаштуванні.

Найпоширенішими напрямками робіт наразі були:

- забезпечення життєдіяльності громадян, що постраждали внаслідок бойових дій та надання адресної допомоги ВПО та маломобільним групам населення;
- надання соціальних послуг в місцях зосередження ВПО та постраждалих внаслідок бойових дій;
- розвантаження, фасування та доставка гуманітарної допомоги;
- виконання допоміжних робіт для потреб ЗСУ;
- розбір завалів, відновлення житлових будинків та приміщень, розчищення залізничних колій та автомобільних доріг, пошкоджених в результаті бойових дій тощо;
- облаштування та укріплення блок-постів, фортифікаційних споруд, приміщень під укриття;
- будівництво захисних споруд цивільного захисту, укріплення дамб;
- забезпечення роботи пунктів укриття.

Суспільно корисні роботи тривають у 19 регіонах України. Найактивніше вони виконуються у Харківській (40,5 тис. направлень), Донецькій (32,4 тис. направлень) та Київській (31,1 тис. направлень) областях.

Загалом, з початку дії програми, тобто з жовтня 2022 року, вже видано 291 тисячу направлень на такі суспільно-корисні роботи.

22.07.2025

Національна соціальна сервісна служба України

<https://nssu.gov.ua/news/tymchasove-rozmishchennia-ta-pidtrymka-deiakykh-katehorii-osib-z-chysla-vpo-iaki-perebuvauiut-u-skladnykh-zhyttievnykh-obstavynakh>

Тимчасове розміщення та підтримка деяких категорій осіб з числа ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах

Особи старшого віку та внутрішньо переміщені особи з інвалідністю мають право на безкоштовне розміщення у державних некомерційних підприємствах — Трускавецький санаторій “Батьківщина” та Миргородський санаторій “Слава”.

Експериментальний проєкт спрямований на надання комплексної підтримки та соціальних послуг ВПО, щоб допомогти їм адаптуватися до самостійного життя у нових громадах.

Зокрема, це важливий крок для забезпечення базових потреб та соціальної підтримки осіб, які внаслідок збройної агресії опинилися у складних життєвих обставинах.

Відтак, упродовж першого півріччя 2025 року в межах проєкту майже 4 тисячі осіб вже отримали необхідні соціальні послуги. Детальніше в інфографіці:

Тимчасове розміщення та підтримка деяких категорій осіб з числа ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах

(січень-червень 2025 року)

Постанова КМУ від 31.12.2024 № 1555

23.07.2025

Національна соціальна сервісна служба України

<https://nssu.gov.ua/news/narazi-v-ukraini-funktsionuie-287-tsentriv-zhyttiistiikosti>

Наразі в Україні функціонує 287 центрів життєстійкості

Наразі в Україні функціонує 287 центрів життєстійкості, мережа яких постійно зростає. Простори створені для надання психологічної та соціальної підтримки громадянам в кризових ситуаціях, зокрема — внутрішньо переміщеним особам під час інтеграції в нові громади та ветеранам у процесі адаптації до цивільного життя.

Від початку реалізації експериментального проєкту із запровадження комплексної соціальної послуги із формування життєстійкості територіальні органи Національної соціальної сервісної служби здійснили 334 обстеження приміщень на відповідність наявних умов вимогам законодавства та 268 заходів моніторингу щодо якості надання послуги.

Окрему увагу приділено дотриманню умов облаштування будівель і приміщень центрів для маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю, а також забезпеченню безбар'єрного доступу громадян до соціальних послуг.

25.07.2025

Національна соціальна сервісна служба України

<https://nssu.gov.ua/news/dopomoha-na-prozhyvannia-vpo-kudy-zvernutysia>

Допомога на проживання ВПО: куди звернутися?

31 липня 2025 року внутрішньо переміщені особи можуть звернутися за допомогою на проживання через:

Єдиний державний вебпортал електронних послуг (Портал Дія) або застосунок Дія — для призначення допомоги вперше

сервісні центри Пенсійного фонду України, ЦНАПи або виконавчі органи сільських, селищних чи міських рад

поштові відділення для направлення до органу ПФУ

Для тих, хто вже отримує виплати, порядок залишається без змін: повторно подавати заяву на призначення допомоги не потрібно.

Також нагадуємо, що оформити довідку про взяття на облік ВПО можна через уповноважену особу органу місцевого самоврядування, ЦНАП або Портал Дія.

21.07.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/oleksii-kuleba-zustrivsia-zi-svitovym-bankom-u-fokusi-zhytlovi-rishennia-dlia-vpo-z-tymchasovo-okupovanykh-terytorii>

Олексій Кулеба зустрівся зі Світовим банком: у фокусі житлові рішення для ВПО з тимчасово окупованих територій

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України — Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба провів зустріч з делегацією Світового банку на чолі з регіональним директором у справах країн Східної Європи Робертом Сомом.

У центрі обговорення — запуск державної житлової програми підтримки для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій. Програма передбачає надання фінансової допомоги для купівлі житла або оформлення іпотеки. Йдеться про людей, які не мають змоги скористатися наявними компенсаційними механізмами через неможливість підтвердити знищення житла на тимчасово окупованих територіях.

«Ми цінуємо партнерство зі Світовим банком і працюємо над складними рішеннями з чітким розумінням цілей. Питання житла для ВПО з тимчасово

окупованих територій – це зобов’язання держави перед людьми, які втратили свої домівки через війну. Ми створюємо інструменти, які дозволяють підтримати їх уже сьогодні і водночас закладають юридичну основу для майбутніх репарацій», — зазначив Олексій Кулеба.

На першому етапі проекту пріоритет буде надано учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та родинам загиблих Захисників і Захисниць. Концепція також передбачає механізм фіксації державних витрат із перспективою подальшого відшкодування через міжнародні репараційні механізми.

Наразі команда Мінрозвитку опрацьовує оновлену версію проєктної пропозиції з урахуванням отриманих коментарів Світового банку. Очікується подальше погодження деталей між командами.

Окремо сторони обговорили поточний стан реалізації реформи залізничного сектору. Міністерство поінформувало Світовий банк про запровадження поетапної моделі реформування. Йдеться про першочергову роботу над впровадженням Закону «Про безпеку руху та інтероперабельність залізничного транспорту України. Він має забезпечити технічну інтеграцію залізниці в систему ЄС. Наступним кроком має стати впровадження законодавства щодо створення конкурентного ринку залізничних перевезень. Такий підхід узгоджено з європейськими інституціями.

24.07.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/yaponiia-prodovzhyt-pidtrymku-ukrainy-v-mezhakh-proiektu-ekstrenoho-vidnovlennia-do-2027-roku>

Японія продовжить підтримку України в межах Проєкту екстреного відновлення до 2027 року

23 липня відбулося п’яте засідання Спільного координаційного комітету Проєкту екстреного відновлення та реконструкції, що реалізується за підтримки Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA). З боку Мінрозвитку засідання очолила заступниця Міністра Марина Денисюк.

«Проєкт JICA — це приклад партнерства, яке приносить відчутний результат. Завдяки спільній роботі ми вже доставили критично важливе обладнання в Миколаїв, Харків, Дніпро, Херсон, Одесу та Київську область — часто в рекордні терміни. А пілотні рішення з енергоефективності та управління відходами від руйнувань вже показали свою ефективність», — зазначила Марина Денисюк.

Учасники зустрічі обговорили шість пріоритетних напрямків подальшого співробітництва:

- Житло для ВПО: створення фонду муніципального соціального житла, капітальний ремонт багатоквартирних будинків та закупівля модульного житла.

- Безбар'єрність: обладнання соціальних закладів пандусами, підйомниками, ліфтами в межах проєкту «Рух Без бар'єрів».
- Переробка відходів від руйнувань: розширення п'яти пілотних проєктів на Запорізьку, Чернігівську, Сумську, Миколаївську, Херсонську, Харківську, Дніпропетровську, Донецьку та Луганську області.
- Відновлення транспортної інфраструктури: продовження постачання рейок, мостових конструкцій, техніки для обстеження та ремонту доріг.
- Енергоефективність і теплозабезпечення: масштабування пілотного проєкту з встановлення теплових насосів, постачання блочно-модульних котелень і когенераційного обладнання.
- Навчальні програми та підготовка проєктів: розвиток компетенцій спеціалістів та залучення інструменту підготовки проєктів для розробки техніко-економічних обґрунтувань.

Під час зустрічі японська сторона оголосила рішення продовжити термін реалізації Проєкту до кінця березня 2027 року. Це дозволить розширити обсяги допомоги, поліпшити довгострокове планування та забезпечити сталу реалізацію пріоритетних ініціатив.

Проєкт екстреного відновлення та реконструкції, що стартував у лютому 2023 року, спрямований на швидке реагування на наслідки збройної агресії росії — відновлення інфраструктури та розробку технічних рішень у ключових секторах: транспорт, енергетика, водопостачання, управління відходами та міський розвиток.

25.07.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/ukraine-ta-mom-prodovzhuiut-spivpratsiuidlia-pidtrymky-vnutrishno-peremishchenykh-liudei-ta-vidnovlennia-hromad>

Україна та МОМ продовжують співпрацю для підтримки внутрішньо-переміщених людей та відновлення громад

Заступник Міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін провів зустріч із представниками Міжнародної організації з міграції (МОМ).

Ключовою темою розмови стало посилення партнерства у відновленні України та допомога внутрішньо переміщеним особам. Зокрема, сторони обговорили спільні підходи до надання житла, працевлаштування та соціальних послуг для ВПО.

«Зараз ми працюємо над тим, щоб чітко визначити пріоритетні категорії для забезпечення житлом — це учасники бойових дій, родини загиблих Захисників і Захисниць, люди з інвалідністю, звільнені з полону», — зазначив Олексій Рябикін.

Йдеться зокрема про створення Фонду муніципального житла, яке надаватиметься в оренду за доступними умовами. 2 липня Уряд схвалив постанову, яка передбачає запуск експериментальної фази цього проекту.

Україна продовжує працювати над реформами навіть в умовах війни. Йдеться зокрема про децентралізацію, цифровізацію, управління публічними інвестиціями. Від початку повномасштабного вторгнення, громади активно впроваджують нові підходи до розвитку та адаптуються і реагують на виклики сьогодення.

«Ми отримали унікальний досвід життя і роботи в умовах постійних загроз — блекаутів, обстрілів, дронів атак. Це важкий досвід, але він формує нашу стійкість», — підкреслив заступник Міністра.

Олексій Рябикін також подякував команді МОМ за постійну експертну підтримку та ефективну комунікацію з українськими органами влади. Сторони домовилися про подальшу співпрацю у визначених пріоритетних напрямках.

У зустрічі взяли участь заступниця Генерального директора МОМ з питань управління та реформ Сон А Лі, Регіональний директор МОМ у Європі та Центральній Азії Артур Еркен і радник заступниці Генерального директора Трой Дулі.

МОМ — одна з міжнародних гуманітарних організацій, яка допомагає постраждалим громадам, внутрішньо переміщеним особам в Україні та тим, хто був змушений тимчасово виїхати за кордон через повномасштабне вторгнення росії.

23.07.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/dopomoha-na-prozhyvannya-dlya-vpo:-kudy-i-yak-zvertatysya>

Допомога на проживання для ВПО: куди і як звертатися

На зображенні троє людей. Чоловік і дві жінки, щось обговорюють.

З 1 липня 2025 року внутрішнє адміністрування соціальних допомог, які отримують українці, передано Пенсійному фонду. Отже, за призначенням допомоги на проживання внутрішньо переміщені особи можуть також звертатися до сервісних центрів ПФУ.

Відтепер саме органи Пенсійного фонду розглядають заяви, ухвалюють рішення та нараховують виплату допомоги на проживання ВПО.

При цьому кількість місць, куди можна звернутися за призначенням допомоги на проживання, не обмежується тільки Пенсійним фондом.

З 1 липня 2025 року за допомогою на проживання ВПО можуть звернутися:

- через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (Портал Дія) або застосунок Дія для призначення допомоги вперше;

- до сервісного центру Пенсійного фонду України, ЦНАПу або виконавчих органів сільських/селищних/міських рад;
- поштою до відповідного органу Пенсійного фонду України.

Хто призначатиме допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам?

Допомога буде призначатися безпосередньо Пенсійним фондом.

Тобто, якщо людина подала заяву до органу соціального захисту до 1 липня 2025 року, але її ще не розглянуто, рішення ухвалюватимуть органи Пенсійного фонду.

Важливо, що для отримувачів виплат нічого не змінюється, а отже звертатись за призначенням допомоги повторно не потрібно.

Де отримати довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи?

Порядок оформлення довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, яка необхідна для призначення допомоги на проживання, не змінився.

Для отримання відповідної довідки можна й надалі звернутися до уповноваженої особи органу місцевого самоврядування, ЦНАПу або подати заяву через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (Дія).

25.07.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-mtp-vpo-u-poltavskij-oblasti

Моніторинговий візит до МТП ВПО у Полтавській області

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Полтавській області здійснило моніторинг дотримання прав ВПО у місцях тимчасового проживання.

З метою контролю за дотриманням прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО) на належні умови проживання, Представництвом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Полтавській області проведено повторні моніторингові візити до місць тимчасового проживання в регіоні.

Моніторинг охопив такі заклади:

- Полтавський міський центр позашкільної освіти міста Полтави;
- Будинок дитячої та юнацької творчості Сенчанської сільської ради;
- Гуртожиток Державного навчального закладу «Полтавське вище міжрегіональне професійне училище»;
- Філія «Новоселівський підрозділ дошкільної освіти Зіньківського опорного ліцею №1 Зіньківської міської ради»;
- Пункт тимчасового проживання ВПО у м. Карлівці.

У ході моніторингу встановлено, що більшість рекомендацій, наданих раніше, були виконані, що свідчить про позитивну динаміку у створенні більш комфортних умов для проживання ВПО.

Зокрема, у Полтавському міському центрі позашкільної освіти всі попередні зауваження усунено, додаткових проблем не виявлено, а умови проживання відповідають вимогам чинного законодавства.

Водночас, адміністрації МТП на базі Будинок дитячої та юнацької творчості Сенчанської сільської ради так і не вдалося досягти домовленостей із АТ «Полтаваобленерго» щодо збільшення лімітів споживання, що призводить неможливості користування в достатніх обсягах електричними приладами, в тому числі бойлерами для підігріву води, а у Філії «Новоселівський підрозділ дошкільної освіти Зіньківського опорного ліцею №1» одна з важливих рекомендацій – щодо проведення ремонту у душовій кімнаті – залишилася невиконаною, обидва питання потребують невідкладної уваги, так як безпосередньо впливають на базові потреби мешканців ВПО.

Звіти і рекомендації щодо усунення виявлених порушень та покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб будуть надіслані Полтавській обласній військовій адміністрації, для подальшого опрацювання.

Місцеве самоврядування

22.07.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-aktyvizuiut-evakuatsiiu-ta-pidtrymku-malomobilnykh-ta-samotnikh-hromadian>

На Донеччині активізують евакуацію та підтримку маломобільних та самотніх громадян

Донецька обласна державна адміністрація посилює роботу з евакуації та подальшої соціальної підтримки маломобільних та самотніх мешканців області. Під головуванням заступника голови Донецької облдержадміністрації Олександра Шевченка відбулася онлайн-нарада, присвячена цим питанням.

Під час наради Олександр Шевченко наголосив на пріоритетності підтримки донеччан та важливості надання якісних соціальних послуг людям, що опинилися у складних життєвих обставинах, одразу після їх евакуації. Обговорювалися різні варіанти надання соціальних послуг евакуйованим маломобільним мешканцям регіону.

Директор Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Олена Токарева представила можливості експериментального проекту, спрямованого на організацію надання соціальних послуг стаціонарного догляду та підтриманого проживання внутрішньо переміщеним особам похилого віку та особам з інвалідністю за принципом «гроші ходять за людиною». Цей проєкт відкриває нові

перспективи для забезпечення гідних умов життя для найвразливіших категорій населення.

Заступники начальників Селидівської, Шахівської, Курахівської та Торецької військових адміністрацій поділилися цінним досвідом організації відділень стаціонарного догляду, підтриманого проживання та догляду вдома в більш безпечних регіонах України.

Крім того, начальник управління сім'ї, молоді та масових заходів національно-патріотичного виховання облдержадміністрації Лілія Золкіна акцентувала на необхідності евакуації багатодітних сімей до безпечніших областей.

За підсумками наради, військовим адміністраціям населених пунктів було доручено активізувати розробку та впровадження ефективних варіантів надання соціальних послуг маломобільним донеччанам, які вже евакуйовані або планують переїзд до безпечних регіонів України.

22.07.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/obhovorennia-pytannia-zabezpechennia-realizatsii-prav-i-svobod-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

Обговорення питання забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб

25 липня на робочій нараді з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб під головуванням Заступника Керівника Офісу Президента України Ірини Верещук обговорили нагальні питання ВПО.

Участь в обговоренні взяли заступник голови Донецької ОВА Олександр Шевченко, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій ОВА та керівники структурних підрозділів облдержадміністрації.

На нараді розглянули законопроект про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», яким пропонується викласти його у новій редакції. Також йшлося про законодавчі ініціативи для забезпечення житлових прав ВПО, зокрема стан погодження проекту постанови КМУ «Деякі питання створення, функціонування інформаційно-аналітичної системи об'єктів нерухомого майна для забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом...». Обговорили стан реалізації державної програми компенсації комунальних послуг у прихистках (постанова КМУ від 12.04.2023 № 333) та постанови КМУ від 07.07.2025 № 802 щодо компенсації для відновлення пошкодженого майна через «Відновлення». Окрему увагу приділили діяльності комісій з обстеження об'єктів, призначених для тимчасового проживання ВПО: їхньому складу, виявленим проблемам і результатам роботи в розрізі областей.

Крім того, розглянули питання проведення комплексного дослідження «Проект поселення та підтримка ВПО» від Координаційного гуманітарного

центру (RCC). Обговорили результати узгоджувальної наради Мінрозвитку та БО «ССС» про внесення змін до постанови КМУ від 04.08.2023 № 812 «Про затвердження Примірного положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб», а також комплексного дослідження посилення Рад ВПО, проведеної роботи БО «ССС» щодо визначення потреб ВПО та складу Рад ВПО при ОВА.

25.07.2025

Запорізька обласна державна адміністрація

<https://www.zoda.gov.ua/news/75408/mistse,-de-mozhna-vidihnuti-v-zaporizhzhzhi-pratsjuje-jediniy-inkluzivniy-shelter-dlya-vpo.html>

Місце, де можна видихнути: в Запоріжжі працює єдиний інклюзивний шелтер для ВПО

У Запорізькій області проживає понад 220 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Більшість з них після евакуації потребує комплексної допомоги. Шелтер благодійного фонду «АРТАК: РАЗОМ ДО МРІЇ» – єдиний в Запоріжжі, який обладнано для тимчасового проживання маломобільних людей.

Співзасновник фонду Данііл Пічікін розповідає, що ідея створити центр, обладнаний для людей, яким важко пересуватися, прийшла майже одразу.

«Коли ми розпочали займатися евакуацією, ми зрозуміли: потрібне місце, де люди, які щойно пережили дорогу з прифронтових територій, могли б хоча б на хвилину видихнути й отримати всю необхідну допомогу. Тут ми надвали прихисток різним категоріям ВПО. Це і люди похилого віку, і люди з інвалідністю, і діти, і багатодітні родини. Ми супроводжуємо кожного: від моменту евакуації – до влаштування на новому місці», – розповідає співзасновник фонду Данііл Пічікін.

Шелтер розрахований на перебування 23 людей одночасно, проте за потреби збільшити кількість ліжок можуть до 50. Головна відмінність цього шелтеру – його повна безбар'єрність. Місце тимчасового проживання знаходиться на першому поверсі, має великі пандуси на вході, спеціальні поручні, підйомники, адаптовані санвузли, інклюзивну кухню, ліжка й крісла для купання. За потреби, співробітники фонду можуть надати й допоміжні засоби: ходунки та крісла колісні.

«Ми розуміємо, що внутрішньо переміщені особи зазвичай залишаються без нічого. Тим, кому потрібна опора під час руху, шукають хоч щось, щоб мати змогу пересуватися. На такий випадок у нас є якісні ходунки та крісла колісні. Якщо людина їде далі, але їй потрібен цей допоміжний засіб, то вона може забрати це з собою», – пояснює Данііл.

Саме цей шелтер єдиний у Запоріжжі, який адаптований для людей з інвалідністю та має безбар'єрний простір. За словами заступниці голови Запорізької обласної державної адміністрації Людмили Бухаріної, досвід

упровадження архітектурної безбар'єрності та системи підтримки внутрішньо переміщених осіб планується масштабувати на інші місця тимчасового проживання.

«Ми прагнемо створити інклюзивне та дружнє середовище для кожної людини, яка перебуває в нашому регіоні. Це особливо важливо для внутрішньо переміщених осіб, які зазнали психологічних, економічних та соціальних труднощів і мають різні потреби. Цей центр є одним із найкращих прикладів того, як завдяки залученню додаткових коштів від спонсорів і тісній співпраці з громадськістю можна створити максимально доступне середовище. Ми хочемо, щоб усі наші центри відповідали саме такому рівню інклюзивності. Продовжуємо й надалі працювати над тим, щоб інклюзивність і безбар'єрність ставали новою нормою для Запорізької області», – підсумувала Людмила Бухаріна.

23.07.2025

Хмельницька обласна військова адміністрація

<https://www.adm-km.gov.ua/?p=162776>

На Хмельниччині відбулося засідання Ради з питань ВПО: обговорили житлові програми та посилення співпраці з громадами

Відбулося чергове засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Хмельницькій обласній військовій адміністрації.

У заході взяв участь заступник начальника ОВА Володимир Юр'єв, який подякував членам Ради за системну роботу та підкреслив ефективність взаємодії в межах обласної платформи. Він зауважив, що саме завдяки такому партнерству вдалося досягти позитивних результатів у забезпеченні базових потреб ВПО – від гуманітарної допомоги до вирішення житлових питань.

«Ми продовжуємо розвивати системну модель підтримки внутрішньо переміщених осіб у кожній громаді області, максимально залучаючи до цього процесу виконавців на місцях, ресурси бюджетів різних рівнів, донорські організації й бізнес. Ключове завдання – зробити так, щоб ніхто не відчував нестачі життєво необхідних речей: житла, працевлаштування, доступу до освіти чи медицини», – наголосив Володимир Юр'єв.

Під час засідання учасники обговорили досвід роботи рад ВПО на рівні територіальних громад та можливості їх розширення, а також актуальні звернення до Кабінету Міністрів України щодо удосконалення державної політики у сфері соціального житла.

Окремо увагу приділили необхідності активізації міжрегіонального обміну досвідом, поширенню успішних практик роботи з ВПО та забезпеченню зворотного зв'язку з представниками громад, що приймають переселенців.

Рада з питань ВПО при Хмельницькій ОВА налічує понад 30 представників – як внутрішньо переміщених осіб, так і представників обласної

влади, гуманітарних організацій та громадського сектору. Її діяльність спрямована на посилення участі ВПО у прийнятті рішень, що впливають на їхнє життя, а також на підвищення спроможності громад адаптуватися до нових викликів.

25.07.2025

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/na-dnipropetrovshchyni-prydbaly-8-ysel-dlia-dytiachykh-budynkiv-simeinoho-typu>

На Дніпропетровщині придбали 8 осель для дитячих будинків сімейного типу

Цьогоріч в області придбали 8 осель для новостворених дитячих будинків сімейного типу і ДБСТ з числа переселенців. Тих, де батьки-вихователі доглядають від 5 до 10 хлопців та дівчат. Житло купили коштом державної субвенції за співфінансування з місцевих бюджетів. Декілька у Кривому Розі, по одному у П'ятихатках, Обухівці, Зайцівській і Петриківській громадах. Про це повідомили в ОВА.

«Родина – це простір, де дитина вчиться довіряти світові. Підтримуючи сімейні форми виховання, ми створюємо не лише гідні умови для життя, а й даруємо малим шанс вирости в любові, безпеці та повазі. З кожним роком у нас в області з'являються все більше ДБСТ, прийомних і патронатних родин. Таку тенденцію будемо продовжувати», – зазначила заступник начальника Дніпропетровської ОВА Надія Задорожна.

Загалом у 2025-му на житло для ДБСТ Мінсоцполітики спрямувало області майже 140 млн грн. Гроші розподілені між 13 громадами, які попередньо подавали заявки. Цього вистачить на два десятки домівок.

А ще у співпраці з Фундацією першої леді Олени Зеленської на Дніпропетровщині планують звести чотири будинки для великих прийомних сімей.

З початку року у регіоні вже створили 13 дитячих будинків сімейного типу, до яких влаштовані 139 хлопців та дівчат.

23.07.2025

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/23691-2/>

Житло для ВПО: підсумки роботи за тиждень

За підсумками роботи за минулий тиждень департаментом було прийнято 2261 мешканців Сумської громади, в тому числі внутрішньо переміщених осіб, та надано 4261 послугу щодо оформлення документів для призначення та виплати різних видів державної та місцевих допомог,

гуманітарної допомоги. Коштом бюджету громади забезпечено виплату допомог, передбачених програмами соціального спрямування, на 2,5 млн. грн.

284 переселенцям оформили документи, з них 136 осіб надали документи для отримання допомоги на проживання. Із загальної кількості взятих на облік ВПО 74% із прикордонних громад Сумського району. Всього на обліку перебуває 34 712 переселенців, з них 18 005 — мешканці прикордонних громад Сумщини. За оцінкою потреб 113 внутрішньо переміщених осіб, найважливішою є житло.

У гуртожитках для тимчасового проживання станом на зараз мешкає 152 сім'ї переселенців, 40 з них безоплатно.

У рамках експериментального проєкту Міністерства соціальної політики України департаментом укладено договір з пенсіонеркою з числа ВПО та санаторієм «Слава» в м. Миргород на отримання безоплатно послуг з проживання та соціальних послуг на термін 6 місяців. На даний час в санаторії проживають 5 переселенців, направлених від громади.

Департамент розпочав прийом внутрішньо переміщених осіб щодо визначення їх потреби в поселенні в квартири модульного містечка, яке будується у співробітництві з Сумською обласною організацією Товариства Червоного Хреста України. Вже 5 осіб виявили бажання бути поселеними в даному житлі. За інформацією донора до вересня мають бути здані в експлуатацію два будинки по 16 квартир в кожному.

21.07.2025

Київська обласна державна адміністрація

<https://koda.gov.ua/mykola-kalashnyk-vidvidav-zvedenyj-dlya-vpo-gurtozhytok-grupy-kompanij-nyva-pereyaslavshhyny/>

Микола Калашник відвідав зведений для ВПО гуртожиток групи компаній «Нива Переяславщини»

Голова Київської обласної державної адміністрації Микола Калашник відвідав зведений для внутрішньо переміщених осіб гуртожиток групи компаній «Нива Переяславщини».

Він зазначив, що Київщина стала прихистком для багатьох внутрішньо переміщених осіб з інших регіонів. Область прийняла значну кількість людей, які були змушені покинути свої домівки через війну.

«На цьому тлі особливо цінними є ініціативи бізнесу, що формує якісне соціальне середовище для тих, хто цього найбільше потребує. Один із таких прикладів — новозбудований гуртожиток групи компаній «Нива Переяславщини». Його зведено для ВПО — нинішніх і майбутніх працівників агропідприємства. Будівлю звели зараз, у розпал повномасштабної війни, з ініціативи власника компанії Олександра Мостіпана — як частину стратегії соціально свідомого українського бізнесу», — сказав Микола Калашник.

Будівля відповідає всім сучасним стандартам: автономна котельня на пелетах, генератори, власний тепловий пункт, система очищення води. У разі надзвичайних ситуацій — повна енергонезалежність.

На дві великі кімнати — укомплектована кухня з холодильником і пральною машиною, власний санвузол із душовою. У будівлі є протипожежна сигналізація, пожежна водойма, сучасне укриття, а також спортивні та відпочинкові кімнати. Особливу увагу приділено повній інклюзивності: встановлено пандуси, спеціальні санвузли для людей на кріслах колісних, маркування шрифтом Брайля та тактильну плитку.

Територія облаштована доріжками й LED-освітленням.

Поруч завершується будівництво другої черги: ведуться покрівельні та внутрішні роботи, триває облаштування фасаду. Здача об'єкта планується вже восени цього року. Після завершення робіт загалом у двох будівлях зможуть проживати до 300 осіб.

«Усе збудовано власним будівельним підрозділом компанії: з сучасних матеріалів, професійно і якісно. Кожна деталь — від інженерних рішень до умов проживання — продумана з урахуванням комфорту, безпеки та гідності людей, які пережили переселення через російську агресію», — наголосив Микола Калашник.

23.07.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupolski-starshoklasniki-znovu-mozhut-navchatisja-oflajn-u-kievi>

Маріупольські старшокласники знову можуть навчатися офлайн у Києві

Маріупольська міська рада продовжує відновлювати освітнє середовище для маріупольських дітей. З ініціативи міського голови Вадима Бойченка, муніципалітет спільно з Маріупольським державним університетом відкривають нові можливості для очного навчання учнів 10–11 класів у Києві.

До проєкту долучилися дві маріупольські школи — №48 та №66. Це шанс для підлітків не лише повернутися до звичного шкільного ритму, а й:

- вчитися у безпечному, сучасному просторі
- готуватись до ЗНО/НМТ і вступу у виш
- отримати підтримку викладачів університету
- відчувати себе частиною студентського освітнього середовища

Що чекає на учнів?

- Комфортні аудиторії, лабораторії, клас робототехніки
- Лінгафонний кабінет, SMART-бібліотека та цифрове середовище
- Укриття та безпечні умови — обов'язково
- Участь в освітніх активностях вишу
- Лекції від викладачів університету

- Переваги при вступі до МДУ

До навчання запрошуються не лише маріупольські школярі, а й старшокласники з інших громад.

22.07.2025

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/75162/pidtrimka-i-opora-novij-proekt-psiologichnoi-dopomogi-dlya-vpo-u-dnipri>

«Підтримка і опора»: новий проєкт психологічної допомоги для ВПО у Дніпрі

«Наша реальність ставить перед суспільством нові виклики. І ми маємо докладати зусиль, аби допомогти тим, хто цього потребує, зокрема родинам, які вимушено мали покинути свої домівки. Проєкт «Підтримка і опора» реалізує Дніпровське міське об'єднання Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Тараса Шевченка у партнерстві з Університетом імені Альфреда Нобеля та за підтримки Дніпровської міської ради. Він став можливим завдяки перемозі в конкурсі проєктів, що фінансуються з бюджету громади в межах Програми розвитку місцевого самоврядування на 2021–2025 роки», — зазначив голова всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка у Дніпрі Сергій Тютюнник.

«Проєкт покликаний надати безкоштовну психологічну підтримку внутрішньо переміщеним особам. Для учасників передбачено 28 групових тренінгів та 18 індивідуальних консультацій. Консультації проходитимуть у приміщенні Клініки психічного здоров'я при Університеті імені Альфреда Нобеля. Заняття охоплюють теми стресостійкості, сімейної підтримки, емоційного інтелекту. Консультації можливі для дорослих людей і для дітей від 6 років. Для дітей передбачені заняття з арттерапії, ігрові розвантаження», — зазначила керівниця Клініки психічного здоров'я при Університеті ім. Альфреда Нобеля Аліна Юдіна. За її словами, вся робота в клініці здійснюється під наглядом супервізорів — це кандидатки психологічних наук, доцентки кафедри психології.

23.07.2025

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/71537-na-vinnychchyni-prezentuvaly-novyi-instrument-pidtrymky-vpo-subsydii-na-orendu-zhytla>

На Вінниччині презентували новий інструмент підтримки ВПО – субсидії на оренду житла

Подія відбулась за участі Першої заступниці Міністерки соціальної політики України Дарії Марчак, Першої заступниці начальника ОВА Наталі Заболотної, представників неурядових та міжнародних організацій, структурних підрозділів ОВА, асоціацій фахівців з нерухомості, ОСББ, Рад ВПО. Організатори: Мінсоцполітики України за підтримки Агентства ООН у справах біженців у співпраці з БО «Благодійний фонд «Право на захист».

Учасники обговорили напрацювання щодо інтеграції внутрішньо переміщених осіб, зокрема, шляхом вирішення питання оренди житла.

Наталя Заболотна підкреслила, що мета державної політики – забезпечити такі умови, щоб жодна людина в Україні, попри складні життєві обставини, не переживала «травму переміщення». Це означає мати житло, роботу, нове оточення та відчувати себе повноцінною частиною громади.

Надважливо, що державну субсидію на оренду житла можуть отримати як ті, хто був змушений залишити свої домівки після 24 лютого 2022 року, так і ті, хто переїхав ще у 2014-му.

За словами посадовиці, наразі в регіоні проживає близько 142 тисяч переселенців. Більшість із них мешкає у приватному секторі, а понад 2 тисячі – у 59 місцях тимчасового розміщення. Це лише підтверджує актуальність і необхідність нових рішень у сфері житлової політики.

«На рівні області активно працюємо над забезпеченням житлом, надаємо гуманітарну підтримку та створюємо умови для інтеграції у громади. Також триває реалізація житлових і соціальних проєктів за підтримки міжнародних організацій», - зауважила Перша заступниця начальника ОВА.

Державна субсидія на оренду житла – це ще одна реальна допомога, яка дає змогу внутрішньо переміщеним особам отримати фінансову підтримку для комфортного проживання. Втім, як у ВПО, так і у орендодавців є багато страхів та пересторог.

«Відкритий діалог між ВПО та орендодавцями допоможе зруйнувати бар'єри, які стримують використання цього інструменту. Наше завдання – зробити все можливе, щоб люди, які знайшли прихисток на Вінниччині, відчували безпеку, спокій, впевненість і нові можливості для життя». – резюмувала Наталя Заболотна.

24.07.2025

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/71546-na-vinnychchyni-obhovoryly-pidtrymku-vpo-zhytlo-pratsevlashtuvannia-ta-novi-mozhlyvosti>

На Вінниччині обговорили підтримку ВПО: житло, працевлаштування та нові можливості

У Вінницькій області відбувся круглий стіл бізнесу та влади на тему: «Спільні рішення та комплексні підходи у сфері забезпечення житлом і працевлаштування внутрішньо переміщених осіб».

Захід організовано Міністерством соціальної політики України за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН) та БО «Благодійний фонд «Право на захист».

До обговорення долучилися урядовці, народні депутати, представники обласної та міської влади, бізнесу та громадських організацій.

Перша заступниця Міністерки соціальної політики України Дарія Марчак підкреслила, щоб внутрішньо переміщені особи інтегрувалися у нові громади потрібно забезпечити три ключові умови: можливість власного доходу - роботи, орендоване індивідуальне житло, соціалізація людини в новому оточенні.

«Ключове завдання сьогодні - поєднати можливості бізнесу – дати робоче місце людині, і держави - компенсувати вартість житла для ВПО. Сьогодні в арсеналі державної політики є кілька таких інструментів. Один з них – це субсидія на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб. Тільки спільними зусиллями - центральна, місцева влада та бізнес – можемо побудувати ефективну систему підтримки для переселенців», - наголосила Перша заступниця Міністерки соціальної політики України Дарія Марчак.

Заступник начальника Вінницької ОВА з питань цифрового розвитку, трансформацій і цифровізації (CDTO) Андрій Кавунець зазначив, що сьогодні в області ведеться робота зі створення умов для інтеграції вимушених переселенців у громади.

«Сьогодні ми говоримо з міжнародними фондами не лише про навчання чи тренінги для ВПО, а про реальну грантову підтримку. Наразі в області діє кілька таких проєктів і програм. Крім того, вимушені переселенці можуть отримати підтримку для відкриття чи розвитку власної справи у межах обласної програми розвитку малого та середнього підприємництва, - зазначив посадовець. – Переважна більшість переселенців – це жителі великих міст, які раніше не мали досвіду роботи на землі. А сьогодні, опинившись у сільській місцевості, вони започатковують власну справу в аграрному секторі. Для громад – це також можливість посилити економічний потенціал і залучити активних мешканців», - підкреслив Андрій Кавунець.

Також в регіоні особлива увага приділяється питанню забезпечення ВПО соціальним житлом за підтримки міжнародних партнерів.

До обговорення круглого столу долучився перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій, народний депутат Максим Ткаченко.

У межах заходу презентували оновлену цифрову платформу «Прихисток – робота», що покликана допомогти внутрішньо переміщеним особам у пошуку житла та працевлаштування.

Ініціатива бере свій початок із 2022 року, коли запрацював сайт «Прихисток». Цей волонтерський проєкт згодом трансформувався у державну програму підтримки. Завдяки платформі понад мільйон переселенців отримали тимчасове житло.

Керівниця проєкту «Прихисток – робота» Анна Турчак, повідомила, що оновлена версія платформи об'єднує житлові пропозиції та можливості працевлаштування в одному сервісі.

Крім того, користувач може створити резюме за допомогою штучного інтелекту, пройти курси перекваліфікації, отримати ваучер на навчання, скористатися юридичною та кар'єрною підтримкою, а також отримати доступ до всіх актуальних соціальних програм для ВПО. Платформа формує спільне середовище для внутрішньо переміщених осіб, бізнесу та громад.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

21.07.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1089226.html>

Міносвіти скасувало норму щодо мінімальної наповнюваності дистанційних класів

Міністерство освіти і науки України скасувало норми, що стосуються мінімальної наповнюваності дистанційних класів та вимог до навчання внутрішньо переміщених дітей.

"Скасовано наказ №1112 і вилучено деякі норми з наказу №1115 (які були внесені наказом № 1276), що стосуються мінімальної наповнюваності дистанційних класів та вимог до навчання внутрішньо переміщених дітей (ВПО). Ці зміни внесено на вимогу народних депутатів та прифронтових громад", - йдеться у повідомленні міністерства.

Водночас зазначається, що зберігається низка положень із цих наказів, що важливі для громад та безпеки дітей.

"Ці норми будуть офіційно закріплено в окремому нормативному документі після консультацій із профільним комітетом ВРУ та депутатами, а також затверджено згідно з офіційними процедурами", - додали у відомстві.

Зокрема, згідно зі змінами: вимоги до наповнення дистанційних класів такі ж, як і для очних та змішаних, так згідно із законом "Про повну загальну середню освіту" клас можна відкривати за наявності щонайменше 5 учнів; школи можуть відкривати класи дистанційного навчання незалежно від наявності повної лінійки паралелей; діти ВПО можуть продовжувати дистанційне навчання у своїх школах незалежно від місця перебування.

Без змін залишаються норми, згідно з якими: очна та змішана форми навчання (чергування онлайн- та очних занять) можливі лише за наявності укриття в закладі освіти або не більше як 500 метрів від нього; заклади освіти, що працюють із дітьми на тимчасово окупованих територіях, можуть продовжувати функціонувати навіть тоді, якщо там неможливо відкрити

жоден клас (Вчителі таких закладів навчають дітей на ТОТ за педагогічним патронажем); дітям, які перебувають за кордоном, і надалі надається можливість навчання за повною програмою в дистанційних класах, а також за скороченою — українознавчим компонентом; для дітей на ТОТ збережено можливість навчатися в дистанційному класі або за педагогічним патронажем — залежно від безпекової ситуації.

25.07.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/press-release/1090679.html>

У Києві обговорили проблеми відбудови Київщини та забезпечення житлом ВПО і ветеранів

У пресцентрі інформаційного агентства "Інтерфакс-Україна" у четвер відбулося засідання дискусійного клубу "Столичний регіон" на тему: "Проблеми відбудови Київщини: які особливості відновлення деокупованих територій, ліквідації наслідків руйнувань та будівництва житла для ВПО і ветеранів".

Захід організовано ІА «Моя Київщина», Інститутом української політики та Всеукраїнським об'єднанням позаштатних (громадських) інспекторів архітектурно-будівельного контролю в межах спільного проєкту на базі агентства "Інтерфакс-Україна".

Учасниками дискусії стали голова ГО "Всеукраїнське об'єднання позаштатних (громадських) інспекторів архітектурно-будівельного контролю" Сергій Возний, соціолог і засновник компанії "Актив Груп" Андрій Єременко, ветеран ЗСУ, підприємець і лідер Білоцерківського корпусу добровольців Олександр Магдич, директор департаменту регіонального розвитку Київської ОВА Олег Кравченко, а також заступник директора БФ Андрія Засухи Василь Олексюк.

Модератором заходу виступив голова правління Інституту української політики Олексій Усачов. У вступному слові він наголосив, що метою дискусійного клубу є не критика, а пошук рішень, спрямованих на покращення процесів відбудови, та запропонував за підсумками зустрічі сформулювати звернення до органів державної влади з відповідними ініціативами. Крім того, Усачов закликав державне керівництво, ЗСУ та переговорні групи включити українського журналіста Дмитра Хилюка, якого було викрадено у перші дні вторгнення з села Козаровичі та вивезено до РФ, до списку на обмін.

За словами директора департаменту розвитку Київської ОВА Олега Кравченка, на Київщині вже відновлено понад 75% об'єктів, зруйнованих унаслідок бойових дій.

- "На Київщині відновлення пошкодженого відбувається за принципом: «краще, ніж було». Ідеться не лише про повернення до попереднього стану, а про новий рівень комфорту, безпеки та сталості – сучасні матеріали,

енергоефективність, інклюзивність. Зокрема, громади Бородянки, Бучі та Славутича демонструють комплексний підхід до безбар'єрності", – зазначив він.

Голова ГО Сергій Возний звернув увагу на проблеми правозастосування у сфері відбудови.

- "Понад 80% суб'єктів господарювання, залучених до відновлення, фігурують у кримінальних провадженнях. Є ініціатива генерального прокурора щодо закриття справ, де відсутній склад злочину", – наголосив він.

Ветеран ЗСУ Олександр Магдич підкреслив необхідність змін до земельного законодавства.

- "Сьогодні жоден військовослужбовець не може отримати земельну ділянку. Потрібно терміново вносити зміни до земельного кодексу, адже військові, які захищають країну, мають право на землю. Якщо цього не буде – люди втрачатимуть віру", – сказав він.

Соціолог Андрій Єременко вказав на брак прозорості у процедурах черговості та фінансування відбудови.

- "Потрібна публічна звітність, громадський контроль, реальна участь громади. Нині всі здобутки приписують місцевій владі попри корупційні скандали. Без прозорості не буде довіри", – зазначив він.

У свою чергу заступник директора БФ Андрія Засухи Василь Олексюк розповів про реалізований проєкт житла для військовослужбовців.

- "Разом із ФК «Ковалівка» ми побудували інклюзивне котеджне містечко для військових. 59 родин вже проживають у комфортних умовах, і найголовніше – будинки з землею передано у приватну власність", – повідомив Олексюк.

23.07.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/ty-yak-pereselentsi-mozhlyvosti-zakony/33481566.html>

Нові правила та можливості для ВПО: освіта, житло, компенсації, робота

Кабінет міністрів дозволив комісіям дистанційно обстежувати житло, зруйноване на територіях активних бойових дій. Для підтвердження руйнувань власники можуть надавати супутникові знімки, кадри з дронів, а також фото і відео, зняті на мобільний телефон. Водночас з реєстру житлової програми виключатимуть тих, хто чекає на іпотечне кредитування понад два роки.

- За яких умов ВПО можуть повторно податися на програму іпотечного кредитування?
- Які зміни в освітньому процесі чекають на учнів-переселенців?
- Як долучитися до «Армії відновлення» й отримати роботу?

Інформацію про це зібрав проєкт Радіо Свобода «Ти як?».

Дистанційне обстеження зруйнованого житла

Кабінет міністрів України ухвалив постанову, що дозволяє проводити дистанційне обстеження житла, зруйнованого на територіях активних бойових дій, повідомляє Міністерство розвитку громад та територій. Такий механізм має пришвидшити отримання компенсації за житло переселенцям, а комісіям – забезпечити роботу без ризику для життя.

Обстеження проводитимуть комісії, створені органами місцевого самоврядування або обласними військовими адміністраціями. Для підтвердження руйнувань вони можуть використовувати супутникові знімки, матеріали з дронів, а також фото та відео, зроблені власником житла на мобільний телефон.

До світлин є низка вимог:

- фото має бути кольоровим, чітким і без дефектів;
- файл повинен містити дату та час зйомки, геолокацію;
- на знімку має бути зафіксована земельна ділянка, на якій розташована зруйнована оселя;
- потрібні загальний та ще мінімум три різні ракурси житла, які підтверджують факт руйнування;
- на знімках мають бути чітко зафіксовані зруйновані конструкції, зокрема стіни, перекриття, дах;
- світлини повинні містити ідентифікаційні ознаки об'єкта: таблички з адресою, номери будинків, вивіски та інші орієнтири.

За потреби власники пошкодженого майна можуть подавати додаткові підтвердження, як-от акти рятувальників, поліції, свідчення очевидців. У разі достатності матеріалів комісія складає акт і вносить його до Реєстру пошкодженого та знищеного майна (РПЗМ). Надалі людина може отримати житловий сертифікат – документ, що дозволяє придбати нове помешкання у безпечнішому регіоні.

На першому етапі механізм діятиме в громадах із активними бойовими діями, а згодом його планують масштабувати на окуповані території.

Зміни до програми «Житло для ВПО»

Уряд вніс зміни до умов програми пільгового іпотечного кредитування «Житло для ВПО», повідомляє Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву. Відтепер термін дії реєстрації кандидата на участь у програмі становить два роки з моменту включення до реєстру.

Із 1 листопада 2025 року з реєстру виключать тих, хто перебуває у ньому понад два роки. Про це кандидатів повідомлятиме Держмолодьжитло. Водночас переселенці матимуть право повторно зареєструватися після виключення.

Участь у програмі не можуть брати громадяни, чий середньомісячний грошовий дохід перевищує десятикратний розмір середньомісячної заробітної плати в Україні. Ця сума наразі становить 234 600 гривень на місяць.

Дистанційне навчання залишається

Міністерство освіти і науки оновило правила щодо дистанційного навчання та освітнього процесу для дітей ВПО. Нові вимоги набувають чинності з початку нового навчального року.

Що змінюється?

- школи можуть відкривати дистанційний клас, якщо в ньому є щонайменше п'ять учнів і без повної лінійки паралелей;
- внутрішньо переміщені учні можуть навчатися далі дистанційно у своїй школі – незалежно від місця перебування.

Що залишається без змін?

- очне та змішане навчання можливе лише у закладах із укриттями або з доступом до них не більше ніж 500 метрів;
- на тимчасово окупованих територіях навчання може здійснюватися за індивідуальним підходом і педагогічним патронажем (вчитель отримує оплату за роботу з кожним учнем);
- діти-біженці за кордоном можуть навчатися дистанційно як за повною програмою, так і за скороченою з українознавчим компонентом.

Перший ЦНАП для переселенців

У Харкові відкрили перший Центр з надання адміністративних послуг для переселенців. Там ВПО можуть отримати соціальні, пенсійні, податкові послуги, а також допомогу з працевлаштуванням та гуманітарну допомогу.

ЦНАП працює за адресою: Гімназійна набережна, 22 з понеділка по четвер 08:00 – 17:00, а у п'ятницю 08:00 – 15:45.

За даними Харківської міської ради, станом на липень в місті офіційно зареєстровані понад 200 тисяч внутрішньо переміщених осіб.

«Армія відновлення»

Програма «Армія відновлення» – це державна ініціатива для тих, хто втратив роботу. Людей залучають до відновлення зруйнованої інфраструктури, підтримки постраждалих, роздачі гуманітарної допомоги, облаштування оборонних споруд, а також забезпечення роботи укриттів.

З жовтня 2022 року, коли програма почала діяти, Державна служба зайнятості видала близько 291 тисячі направлень на такі роботи. З них 75 тисяч – цього року, в тому числі внутрішньо переміщеним особам. В середньому заробітна плата в межах програми становить близько 9,5 тисяч гривень.

Програма діє у 19 регіонах України. Найбільш активними є Харківська, Донецька та Київська області. Долучитися до «Армії відновлення» можна через центри зайнятості.

24.07.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/dystancyne-obstezhennia-zhytla-kompensacii-vpo/33482000.html>

Дистанційне обстеження зруйнованого житла: чи зможуть ВПО розраховувати на компенсації?

Попри дію закону про компенсацію за зруйноване житло та державної програми «єВідновлення», багато внутрішньо переміщених осіб та людей, що проживають поблизу лінії фронту досі не можуть реалізувати своє право на відшкодування. Основна перешкода – фізична неможливість обстежити пошкоджене житло через постійні обстріли або окупацію територій. Комісії не мають доступу до об'єктів, щоб зафіксувати руйнування.

Уряд ухвалив рішення про можливість дистанційного обстеження зруйнованого житла на територіях, де ведуться бойові дії. Це – крок до спрощення процедури з призначення компенсацій. Але разом з тим збір доказів, які б доводили знищення об'єкту нерухомості, покладений на власників житла. І його не завжди можна здійснити, зауважують фахівці.

А ВПО, чиє житло перебуває на окупованих територіях, надалі не мають можливостей отримати від держави кошти за втрачені домівки.

Донбас Реалії (проект Радіо Свобода) разом зі старшим юристом благодійного фонду «Схід SOS» Ярославом Таранцем пояснюють, що змінилося в процедурі обстеження зруйнованого житла, що необхідно робити, щоб отримати компенсацію, і чому не всі можуть скористатися визначеним законом правом.

7 липня Кабмін ухвалив низку рішень на підтримку внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, дозволив дистанційно обстежувати житло там, де державні комісії фізично не можуть цього зробити. Таким чином, на думку урядовців, тепер жителі територій, де ведуться активні бойові дії, зможуть претендувати на компенсацію за програмою «єВідновлення».

Введення дистанційного обстеження, хоч і спрощує роботу комісій, що фіксують руйнування, не вирішує багатьох проблем для людей, які мають право на компенсацію за зруйноване житло.

Проголосований у Верховній Раді закон, що прирівнює нерухомість в окупації до втраченої, так і залишається не підписаним. Тож наразі мова йде лише про ті об'єкти, які були зруйновані або пошкоджені і які можна фізично або дистанційно обстежити.

Хто має право на компенсації і як їх призначають

Громадяни України, чиє житло зруйноване через бойові дії, мають право подати заяву щодо відшкодування – яке передбачає отримання сертифіката на придбання житла або коштів на його відновлення. Ці заяви розглядають спеціально створені органами місцевого самоврядування або обласними військовими адміністраціями комісії. Вони ж обстежують зруйноване житло

на місцях, фіксують пошкодження і ухвалюють рішення щодо суми компенсації. Про алгоритм отримання сертифікатів Донбас Реалії писали тут.

Така процедура доступна в населених пунктах, які перебувають під контролем України. Донедавна обстеження проводились лише за умови виїзду комісії на об'єкт для документування руйнувань. Але з об'єктивних причин комісії не можуть працювати на територіях, де ведуться активні бойові дії. І не мають доступу до окупованих територій. Тому часто громадяни, які мають право на відшкодування, реалізувати його не можуть.

Поза можливістю отримати компенсації залишаються й ті ВПО, які виїхали з окупації і не можуть користуватися своїм житлом, навіть якщо воно уціліло. Вони покладали надію на закон №11161 який робить можливим отримання компенсації і за те житло, яке залишилося на окупованих територіях. Згідно з документом, все житло, яке залишилося на ТОТ, прирівнюється до знищеного. А власники отримують відшкодування, якщо відмовляться від своїх прав на ту нерухомість на користь держави.

Але оскільки цей закон залишається неухваленим, то фактично на компенсацію від держави зараз можуть розраховувати лише ті громадяни, чие майно зруйноване і його можна обстежити.

Що змінює новий механізм обстеження зруйнованого житла

Ухвалена постанова запроваджує новий – дистанційний механізм обстеження зруйнованого житла у прифронтових зонах. Їх визначає Міністерство розвитку громад та територій України.

«Є низка міст на прифронтових територіях, які залишаються під контролем України, але натомість мають великі руйнування, регулярно обстрілюються ворогом. Відповідно, люди, які виїхали з цих міст, не можуть отримати компенсацію, тому що коли вони звертаються до комісії з обстеження, щоб комісія приїхала до зруйнованого житла і обстежила його, комісія не може це зробити фізично, тому що міста перебувають під регулярними обстрілами», – пояснює Ярослав Таранець.

Тепер для обстеження зруйнованих будівель у прифронтові населені пункти комісії можуть не виїздити. Натомість для ухвалення рішення про надання компенсації вони беруть до уваги:

- супутникові знімки;
- матеріали, отримані за допомогою зйомки з БПЛА;
- фото та відео, зняті на мобільний телефон власником житла.

За потреби можна подавати додаткові підтвердження – акти ДСНС, поліції, свідчення очевидців. Якщо матеріалів достатньо, комісія складає акт дистанційного обстеження і вносить його до Реєстру пошкодженого та знищеного майна, зазначають у Міністерстві розвитку громад та територій України.

Фактично ж виходить так, що функція фіксації руйнувань та збору доказів на територіях, де відбувається велика кількість таких руйнувань, тепер покладена на самих власників знищеного житла. І здійснити її непросто.

«Навіть зробити фотографію або відеозапис передбачає доволі велику складність. Будь-хто, хто би не намагався це зробити, перебуває у небезпеці, під ризиком обстрілу», – каже експерт «Схід SOS».

Для тих, хто виїхав із прифронтових територій, таке завдання означатиме повернення в зону бойових дій.

Крім того, до фото- та відеоматеріалів висуваються чіткі, але доволі жорсткі умови, які не завжди можливо виконати:

- фото має бути кольоровим, чітким і без дефектів;
- файл має містити дату та час зйомки, геолокацію;
- має бути зафіксована земельна ділянка, на якій розташована зруйнована оселя;
- загальний і ще мінімум три різні ракурси житла, які підтверджують факт знищення;
- на знімках мають бути чітко зафіксовані зруйновані конструкції – зокрема, несучі стіни, перекриття, дах;
- світлини мають містити ідентифікаційні ознаки об'єкта: таблички з адресою, номери будинків, вивіски та інші орієнтири.

«В умовах прифронтових місць очевидно, що це дуже важко зробити. Я думаю, що будуть випадки, коли люди зможуть надати такі фото та відеодані, але не кожен зможе таке зробити», – каже Ярослав Таранець.

Чи обстежують дистанційно житло, що залишилося в окупації?

Закон про надання компенсації за пошкодження та знищення об'єктів нерухомого майна поширюється на те зруйноване житло, яке перебувало на підконтрольній Україні території до 24 лютого 2022 року. Але на більшості територій, які з тих пір захоплені державою-агресором, не було проведено фіксації таких руйнувань. І немає можливості їх робити.

Наразі дистанційне обстеження передбачене лише на прифронтових територіях, стверджують у Міністерстві розвитку громад та територій України: «На першому етапі він діятиме в громадах, де тривають бойові дії. У разі успішного впровадження механізм буде масштабовано на інші території, зокрема й тимчасово окуповані».

Разом із тим залишається питання: які докази братимуть до уваги комісії у разі такого поширення? Відсутність доступу до окупованих населених пунктів – не єдина проблема. Більшість внутрішньо переміщених громадян не робили фото- чи відеофіксації свого зруйнованого житла, а якщо й робили, то не за тими вимогами, які зараз ухвалені для дистанційного обстеження. Також у деяких містах в окупації Росія зносить зруйновані будівлі або ж будує на їх місці інші. Як можна буде у цьому випадку довести своє право на компенсацію – невідомо.

Станом на 5 червня 2025 року в Україні офіційно зареєстровані 4 594 254 внутрішньо переміщені особи. Понад 100 тисяч українців до травня цього року змогли отримати кошти на ремонт чи сертифікати для придбання нового житла. З них 9,6 тисячі вже придбали нові домівки. Цього року уряд виділив 15 млрд грн на підтримку родин ВПО, чиє житло було знищене.

Що можна зробити?

Незважаючи на дію закону про компенсацію за втрачене житло, багато українців, чиє житло зруйноване внаслідок бойових дій або залишилося в окупації і ним неможливо користуватися, позбавлені можливості отримати кошти на облаштування нових домівок.

У Верховній Раді України був підтриманий вже згаданий проєкт закону №11161 про внесення змін до вже чинного закону про компенсацію за втрачене житло. Він передбачає полегшення процедури отримання компенсації за зруйноване житло для ВПО. У ньому пропонують прирівняти житло в окупації до зруйнованого – без обстеження.

«На сьогоднішній день це – одна з небагатьох альтернатив для людей з тимчасово окупованих територій для отримання компенсації. Цей законопроект у першу чергу передбачав, що всі будинки, які розташовані на тимчасово окупованих територіях, вважаються такими, якими не можна скористатися, тобто зруйнованими по факту. І вже відповідно до цього факту люди з тимчасово окупованих територій могли би отримати компенсацію», – роз'яснює Ярослав Таранець.

Але законопроект, хоч і був проголосований Верховною Радою у грудні 2024 року, наразі так і залишається непідписаним.

Відсутність власного житла, йдеться у пояснювальній записці до цього законопроект, спонукає людей до подальшої міграції та пошуку «кращої долі», зокрема за кордоном, послаблює їхній соціально-економічний стан. А його підписання, вважають, сприяло б інтеграції ВПО у громадах, до яких вони перемістилися.

Комунікації від держави щодо непідписання цього закону чи інших альтернатив, які б допомогли встановити справедливості для всіх ВПО, що втратили житло, наразі немає, каже Ярослав Таранець.

«Величезна кількість людей (ВПО – ред.) сьогодні перебуває без будь-якої інформації, що їм робити далі. Це породжує великий інформаційний запит, я би навіть більше сказав: таких людей дуже багато, і вони перебувають у стані невизначеності», – пояснює експерт.

21.07.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/skilki-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-pracevlashtovani-oficijno/>

Скільки українців у Польщі працевлаштовані офіційно?

Станом на кінець травня 2025 року в Польщі офіційно працевлаштованими залишаються сотні тисяч громадян України. Згідно з даними Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) — польського управління соціального страхування — у системі було зареєстровано загалом 1,23 мільйона іноземців, які працюють легально та сплачують соціальні внески.

Найбільшу частку серед іноземців складають саме громадяни України — близько 810 тисяч осіб. Це означає, що майже дві третини легально працевлаштованих іноземців у Польщі — українці.

Від початку повномасштабної війни Росії проти України у 2022 році кількість українців, які шукають офіційного працевлаштування в Польщі, різко зросла. Польська держава надала спрощені умови працевлаштування для біженців, зокрема — скасування обов'язкового дозволу на роботу та створення цифрової платформи реєстрації.

Значна частина українців, які офіційно працюють у Польщі, задіяна в таких галузях, як виробництво, будівництво, логістика, сільське господарство, а також у сфері догляду та послуг. У великих містах, як-от Варшава, Краків чи Вроцлав, українці складають помітну частину робочої сили у сферах готельно-ресторанного бізнесу та роздрібної торгівлі.

Офіційна зайнятість дозволяє українцям у Польщі користуватися соціальними гарантіями, медичним страхуванням та накопичувати пенсійний стаж. Крім того, це дає змогу польській економіці стабільно функціонувати в умовах нестачі робочої сили, особливо в регіонах із високим попитом на працівників.

21.07.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/skilki-bizhenciv-povertaehsya-do-ukra%20ni-shhorichno/>

Скільки біженців повертається до України щорічно?

Після початку повномасштабної війни мільйони українців були змушені залишити свої домівки, шукаючи тимчасовий прихисток за кордоном. Проте з осені 2023 року спостерігається стабільна тенденція повернення. За даними Міжнародної організації з міграції (МОМ), кожен пів року в Україну повертається приблизно 100 тисяч осіб.

У дослідженні МОМ уточнюється, що частіше повертаються окремі люди або частини родини, а не повністю вся сім'я. Це свідчить про обережне рішення повертатися, зазвичай із міркувань родинної єдності, догляду за родичами або бажання відновити професійну діяльність на батьківщині.

Більшість тих, хто повернувся — 93% — приїхали з країн Європейського Союзу. Найбільше українців, які повернулися, востаннє проживали в Польщі (36%) та Німеччині (16%), що підтверджує той факт, що саме ці дві країни стали основним прихистком для біженців у перші роки війни.

Серед причин повернення — прагнення возз'єднатися з родиною, втрата роботи за кордоном, завершення навчання або терміну тимчасового захисту, а також поступове покращення безпекової ситуації в окремих регіонах України. Деякі повертаються через труднощі з адаптацією, мовні бар'єри чи бажання жити на рідній землі, незважаючи на виклики.

МОМ також застерігає, що повернення — це складний процес, що потребує додаткової підтримки з боку держави: житло, робочі місця, доступ до освіти та медицини залишаються критичними факторами для довгострокового оселення тих, хто вирішив повернутися додому.

22.07.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/polshha-sered-tikh-kra%d1%97n-de-ukra%d1%97nci-mozhut-otrimati-drugijj-pasport/>

Польща – серед тих країн, де українці можуть отримати другий паспорт

Президент України Володимир Зеленський оголосив, що Польща стане однією з перших країн, з якими буде дозволене множинне громадянство. Це стало можливим після підписання закону, який легалізує наявність громадянами України паспорта іншої держави без втрати українського громадянства.

Закон ухвалено Верховною Радою 18 червня 2025 року, а підписано Президентом 15 липня. Документ дозволяє громадянам України мати одночасно кілька громадянств, за винятком тих, хто обіймає державні посади або є суддями. Водночас іноземці українського походження зможуть отримати громадянство України за спрощеною процедурою.

Президент зазначив, що список країн, з якими Україна почне реалізацію положень нового закону, формується з урахуванням чисельності українських громад. Йдеться, зокрема, про Польщу, Німеччину, Чехію, країни Балтії, а також Канаду. У цих країнах проживає значна частина української діаспори.

Польща посіла ключове місце в цьому переліку, адже в країні перебуває найбільше українців після початку повномасштабної війни. Закон має на меті зберегти зв'язок із тими, хто виїхав за кордон, але бажає залишатися частиною українського суспільства.

Питання реалізації закону про множинне громадянство буде опрацьоване спільно з Міністерством закордонних справ, Кабінетом Міністрів і Верховною Радою. Українці за кордоном очікують на створення механізмів, які дозволять офіційно поєднувати громадянство України з громадянством держав, де вони нині проживають.

23.07.2025

[inPoland.net.pl](https://inpoland.net.pl)

<https://inpoland.net.pl/novosti/skilki-polshha-zarobila-na-ukra%20%21%97ncyakh-za-3-roki-vijni/>

Скільки Польща заробила на українцях за 3 роки війни?

З початку повномасштабної війни в Україні мільйони громадян змушені були шукати прихисток у країнах Європи, зокрема в Польщі. Як свідчить спільне дослідження Агентства ООН у справах біженців та компанії Deloitte, присутність українців принесла польській економіці суттєві прибутки. Лише за період 2022–2024 років доходи державного бюджету Польщі зросли внаслідок впливу українців на понад 111 мільярдів злотих.

У 2022 році додаткові надходження до бюджету Польщі становили 25 мільярдів злотих, у 2023 — 39,1 мільярда, а у 2024 році — вже 47 мільярдів. У процентному співвідношенні зростання склало відповідно 2,0%, 2,75% та 2,94% до загального обсягу доходів державного бюджету. Така позитивна динаміка, за оцінками аналітиків, зберігатиметься і в наступні роки.

Головними причинами зростання стали активна участь українців в економічному житті Польщі: багато з них стали працівниками, підприємцями або ж активними споживачами. Їхня праця оподатковується, а витрати підтримують локальний бізнес. Також враховується ефект від грошових переказів та заощаджень, які біженці привезли з України.

Значну роль відіграє і фактор довгострокової інтеграції: за прогнозами, у перспективі вплив українців дозволить стабільно підвищувати доходи польського бюджету на 2,7% щорічно. Це означає, що навіть після завершення війни і повернення частини біженців, польська економіка вже відчула позитивний структурний ефект.

25.07.2025

[inPoland.net.pl](https://inpoland.net.pl)

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/ukra%20%21%97nci-u-polshhi-zlovzhivayut-pravom-na-mizhnarodnijj-zakhist-do-sejmu-podano-proekt-zmin-do-speczakonu/>

Українці у Польщі зловживають правом на міжнародний захист. До Сейму подано проект змін до спецзаконау

Управління у справах іноземців спостерігає різке зростання кількості заяв про міжнародний захист у Польщі. Більшість заяв подають громадяни України та Білорусі – переважно молоді чоловіки, які прагнуть уникнути мобілізації.

Як повідомив речник Управління у справах іноземців Якуб Дудзяк, багато заявників не відповідають критеріям біженців або осіб, які потребують

додаткового захисту, а основною причиною є страх перед призовом до армії. Він наголосив, що страх мобілізації не є підставою для надання статусу біженця. Більше того, є випадки, коли деякі посередники пропонують іноземцям подавати такі заяви як «найкращий метод легалізації свого перебування». Ужонд вважає такі заяви зловживанням.

За перше півріччя 2025 року у Польщі було подано 8500 заяв про надання притулку. Переважна більшість – 77% – надійшли від громадян України (5000) та Білорусі (1600). За цей період розглянуто понад 5300 справ, з яких приблизно 2800 завершилися позитивними рішеннями. Зокрема українці отримали українців 1500 позитивних рішень, а білоруси – 1000.

Особи, які отримують статус біженця, не можуть працювати протягом прийняття рішення, однак їм надається безкоштовне житло, вони мають право на безкоштовну медичну допомогу, а також отримують соціальні виплати. Ці витрати є фінансовим тягарем для держави.

Уряд планує зміни до нормативних актів, які, серед іншого, скасують штрафи за несвоєчасне розгляд заяв, що дозволить скасувати компенсаційні виплати іноземцям. Проект змін до Закону про допомогу громадянам України та інших правових актів вже подано до Сейму.

У своєму обґрунтуванні проекту Міністерство внутрішніх справ та адміністрації зазначає, що, незважаючи на чинний тимчасовий захист та спеціальні правові рішення для українців, кількість людей, які шукають притулку, продовжує зростати. Міністерство зазначає, що масове подання заяв ускладнює достовірну оцінку того, хто дійсно потребує захисту, а хто використовує систему як спосіб залишитися у Польщі.

В Управлінні у справах іноземців зазначили, що згідно з аналізом ситуації в Україні, багато регіонів функціонують відносно нормально: державні служби працюють, послуги та транспорт доступні, а люди можуть вільно пересуватися. Це означає, що деякі подані заявки не обґрунтовані реальними загрозами.

Статус біженця, на відміну від тимчасового захисту, пропонує більше переваг, зокрема можливість отримання громадянства через два роки та доступ до всього ринку ЄС. Саме тому багато іноземців вважають його більш привабливою формою легалізації. Прикордонні служби Німеччини, куди найчастіше повертаються українці, також усвідомлюють цю проблему, оскільки вони мають лише польські дозволи на проживання, які не дають їм права на проживання в інших країнах ЄС.

Управління наголошує, що зловживання процедурою надання притулку може призвести до анулювання дозволу на легальне проживання в майбутньому та необхідності покинути територію Польщі.

25.07.2025

[inPoland.net.pl](https://inpoland.net.pl)

<https://inpoland.net.pl/novosti/prisutnist-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-ce-shans-a-ne-zagroza-le-figaro/>

„Присутність українців у Польщі — це шанс, а не загроза”, — Le Figaro

Через три роки після повномасштабного вторгнення Росії в Україну Польща опинилася перед стратегічним викликом. Як зазначає французька щоденна газета Le Figaro, початковий спалах солідарності польського суспільства щодо українських біженців поступово згасає.

У лютому 2022 року весь світ був вражений швидкою мобілізацією польських громадян, які самостійно організовували гуманітарні коридори, підтримували біженців та відкривали свої домівки. Проте на зміну емоційному імпульсу прийшов складний процес інтеграції, який вимагає довгострокових рішень і системного підходу.

Сьогодні польське суспільство все частіше стикається з риторикою, що фокусується не на співпраці, а на протиставленні. Політичний наратив дедалі частіше використовує тему міграції як інструмент передвиборчої боротьби. Як наслідок, згідно з останніми даними опитування Kantar Public та Фонду Стефана Баторія, лише 30% поляків ставляться до українців позитивно, що на 21 відсотковий пункт менше, ніж у 2023 році. Натомість рівень негативного ставлення сягнув 38%.

Економісти та демографи неодноразово наголошували: присутність українців у Польщі — це шанс, а не загроза. На тлі старіння населення, відтоку молоді та зростаючого дефіциту робочої сили, Польща має унікальну можливість зміцнити свою економічну й соціальну систему завдяки іммігрантам з України. Вони вже є частиною польського ринку праці, активно беруть участь у житті місцевих громад, сплачують податки та вчать дітей у польських школах. За оцінками експертів, лише у 2024 році присутність українців принесла польському бюджету близько 47 млрд злотих додаткових доходів.

Попри це, державна політика інтеграції залишається слабкою або фрагментарною. Проекти, спрямовані на мовну адаптацію, професійну підготовку чи соціальну інтеграцію, часто не отримують належного фінансування або припиняються через політичні рішення. Замість того, щоб будувати спільне майбутнє, суспільству нав'язується дискурс захисту національної ідентичності, у якому іноземець сприймається як загроза, а не як ресурс.

Особливо небезпечною є спроба політизувати складні історичні теми, зокрема Волинську трагедію. Вшанування пам'яті жертв — безумовне право і обов'язок обох народів. Проте використання цієї теми в політичній боротьбі під час воєнного стану в Україні є не лише безвідповідальним, а й

небезпечним. Такі дії грають на руку російській дезінформаційній кампанії, яка активно розпалює історичні суперечності між Польщею та Україною.

Мета цих інформаційних атак — послабити польсько-українське партнерство, створити недовіру та підірвати політичну єдність. У центрі таких наративів — страх перед українцями, знецінення їхнього внеску у розвиток Польщі та навіть натяки на територіальні претензії.

Тривожним є також те, що польський уряд володіє всією необхідною аналітикою та експертними рекомендаціями для побудови ефективної міграційної політики, однак не застосовує їх. На тлі політичної конкуренції виборчі кампанії часто мають перевагу над довгостроковими стратегіями, які могли б забезпечити стабільність та інтеграцію.

Польща справді має історичний шанс — стати прикладом успішної інтеграції, зміцнення демократії та європейської солідарності. Але для цього потрібно вийти за межі короткострокових електоральних цілей і визнати: доля мільйонів українців у Польщі — це не лише гуманітарне чи економічне питання, а й питання безпеки, довіри та цінностей.

Інакше найбільший соціальний резерв, який Польща накопичила з 1989 року, буде втрачено.

25.07.2025

Polskie Radio S.A.

<https://surl.lu/vfluyz>

Тимчасовий захист українців у Польщі розділяє польських законодавців

Польські законодавці розпочали роботу над проєктом змін до Закону про допомогу громадянам України. Мета полягає в тому, щоб продовжити дію чинних положень щодо легального перебування українців у Польщі до 4 березня 2026 року.

Під час першого читання законопроєкту депутат Артур Ярослав Лонцький заявив, що поправка є відповіддю на зміну ситуації за східним кордоном:

«Зміни продовжать легальне перебування, а також доступ до системи охорони здоров'я, соціальних виплат і проживання в об'єктах спільного проживання. Уряд 15-го жовтня — відповідальний уряд, що реагує на зміни ситуації. Ці зміни не лише турбота про бюджет держави та про долю сотень тисяч біженців, це перш за все реалізація польських національних інтересів».

Тим часом «Право і справедливість» хоче домогтися «поступового скасування закону про допомогу», — каже депутат Павел Хриняк.

«Цей закон з'явився як відповідь на потреби мільйонів українців, котрі тікали від варварського нападу Росії. Зараз нам треба працювати над відмовою від цих тимчасових рішень, це має змінитися загальними правилами, які панують у нашій державі. Хочемо поступового згортання цього закону, ми

підтримуємо принцип легального перебування українців у нашій державі на підставі загальних правил».

У «Конфедерації» висловилися ще більш радикально. Там продовження тимчасового захисту українців не підтримують і заявляють, що час ментальної сліпої допомоги Україні закінчився.

27.07.2025

Polskie Radio S.A.

<https://surl.li/vkdpot>

Польща планує обмежити надання притулків для біженців. Хто матиме право на дах над головою

В Українському домі пояснили, які зміни пропонується внести польською владою до спецзакону щодо допомоги українським біженцям у Польщі, що стосуються проживання у притулках. Світлана М्याлик звернулась до експерта Українського дому у Варшаві Олександра Пестрикова.

В Українському домі пояснили, які зміни пропонується внести польською владою до спецзакону щодо допомоги українським біженцям у Польщі, що стосуються проживання у притулках. Світлана М्याлик звернулась до експерта Українського дому у Варшаві Олександра Пестрикова.

З листопада поточного року у Польщі планується змінити правила проживання у так званих центрах колективного розміщення українців (OZZ), тобто — притулках. У них будуть селити лише вразливі категорії громадян — пенсіонерів, вагітних або людей з інвалідністю.

Як відомо, уряд Польщі вніс зміни до спеціального закону про допомогу українським воєнним мігрантам (Закон від 12 березня 2022 року про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території України — ред.). Як пояснив експерт Українського дому у Варшаві Олександр Пестриков, нині українські біженці можуть мати місце в притулках за певних умов.

«Зараз одна вимога — мати Pesel UKR. Якщо людина тільки в'їхала, евакуювалась з України, то може прожити 120 днів безкоштовно. Далі — якщо не належить до вразливих категорій, то буде оплачувати», — зазначив експерт.

За його словами, в сусідніх країнах, зокрема, в Німеччині та Чехії, такої плати за проживання в притулках немає. Водночас і умови проживання в притулках для біженців у Польщі вимагають кращого.

«Часто політики кажуть, що дають дах над головою, що українці живуть там безкоштовно з усього користаються. Але ситуація там така, що якщо б людина могла, то виїхала б за першої можливості. Притулки створені не тому, що українці мають привілей жити безкоштовно, а є люди, які не можуть дати раду прожити в Польщі. Наприклад, це літні, багатодітні матері, люди, які мають хронічні хвороби, люди з інвалідністю і на них це розраховано. І поки лише для цих категорій безкоштовне проживання. А нові зміни, які готуються в Сеймі, будуть трохи обмежувати навіть ці категорії. А для категорій, які не

належать до вразливих груп, взагалі проживання в притулках буде неможливим», — розповів Олександр Пестриков.

22.07.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/800-ne-pryhodyt-shho-robyty/>

Вчасно подали заявку, а 800+ не приходить – що робити?

Від 1 червня 2025 розпочався новий пільговий період для отримання фінансової допомоги за програмою «Родина 800+», яку також можуть отримувати іноземці і, зокрема, українці. Однак багато хто непокоїться через те, що досі не отримав грошей, хоча заявку подав вчасно. У консультативному пункті Українського дому у Варшаві пояснюють, що робити в такій ситуації.

Вчасно подали заявку, а 800+ не приходить – що робити?

Програма «Родина 800+» – це фінансова щомісячна допомога у розмірі 800 злотих на кожну дитину в сім'ї незалежно від її доходів. Скористатись програмою можуть також іноземці, які легально перебувають у Польщі, зокрема, і громадяни України. Однак тут варто пам'ятати, що у випадку українців, які мешкали у Польщі ще до початку повномасштабного російського вторгнення в Україну в лютому 2022 року, жодних обмежень на отримання «800+» немає.

Натомість для тих, хто прибув до Польщі після 24 лютого та має статус PESEL UKR, від 1 липня 2024 року діють обмеження. Після останніх змін до спецзакону про допомогу громадянам України у зв'язку з війною в цій країні для українських дітей – втікачів від війни було запроваджено шкільний обов'язок. Єдиним випадком, коли українські учні можуть продовжити навчання онлайн у своїй українській школі є відвідування випускного класу та складання НМТ, а не польської матури. У всіх інших випадках українські діти зобов'язані відвідувати польську школу. До шкільного обов'язку, зокрема, прив'язані виплати фінансових допомог «Родина 800+» та «Добрий старт». Також за ігнорування цього обов'язку передбачені штрафні санкції.

Також згідно з попередніми змінами до спецзакону про допомогу українцям запроваджено жорсткіший контроль за тим, як українські втікачі від війни отримують у Польщі соціальні виплати. Відтепер всі фінансові виплати (800+, 300+, сімейний опікунчий капітал, співфінансування перебування дитини в яслах тощо) будуть призупинятись, якщо біженець виїде з Польщі більше ніж на 30 днів. Управління соціального страхування (ZUS) матиме доступ до інформації про перетин кордону з Україною, щоб люди, які вже остаточно виїхали з Польщі, не отримували допомогу.

Немає підтвердження у системі про нарахування виплат або не приходять кошти – що робити?

Першого червня розпочався новий пільговий період для отримання 800+. Ті, хто подав заявку до 30 квітня, повинні були отримати гроші до 30

червня, а ті, хто подав заявку до 31 травня – мусять отримати виплати з компенсацією за червень до 31 липня 2025 року. Однак, як повідомляє консультаційний пункт Українського дому у Варшаві, багато людей, попри те, що вчасно подали заявки, досі не отримали грошей та підтвердження в системі, що така допомога буде виплачуватись у новому пільговому періоді.

«Ми поки не знаємо причин такої затримки, бо є досить різні ситуації. Не затверджені заяви є як серед тих, хто має статус PESEL UKR, так і серед тих хто має польське громадянство або проживає у Польщі на підставі інших дозволів на перебування», – говорить у коментарі для «Нашого вибору» координаторка консультаційного пункту Українського дому у Варшаві Оксана Пестрикова.

Пестрикова пояснює, перше, що слід зробити в такій ситуації – це перевірили свій профіль на платформі (PUE) ZUS. Там обов'язково мусить бути закладка з назвою «świadczeniobiorca». «Інколи трапляються помилки і цієї закладки немає. Тоді людина не може прочитати повідомлення, які їй надходять. Якщо її немає, то треба зателефонувати на інфолінію ZUS і повідомити про помилку», – зазначає Оксана Пестрикова.

Якщо у вашому профілі є закладка «świadczeniobiorca», тоді слід на цій сторінці перевірити статус заявки та наявність повідомлень від ZUS. Однією з причин, чому виплати досі не надійшли може бути те, що ще не завершено опрацювання заявки – тоді відповідне повідомлення буде у вашому обліковому записі (PUE) ZUS.

Інша причина – відсутність якихось документів, закінчення терміну дії документів, поява нових вимог (як от вимога з 1 червня 2025 року для українців з PESEL UKR підтверджувати, що їхня дитина навчається у польському дитсадку чи школі). В такому випадку ZUS надсилає повідомлення з проханням додати необхідні документи або оновити дані. Якщо вчасно не виконати ці вимоги, розгляд заявки буде призупинено.

Ще однією причиною відсутності виплат може бути помилка під час подачі заявки – наприклад, неправильно вказані дані (ім'я, номер PESEL, IBAN). В таких випадках слід відправити до ZUS нову заявку з правильно вказаними даними. Те саме стосується ситуацій, коли було змінено номер банківського рахунку, на який повинні приходити виплати.

Нові терміни виплати 800+ для українців з PESEL UKR

ZUS відправляє гроші у конкретні дні – 2, 4, 7, 9, 12, 14, 16, 18, 20 та 22 числа кожного місяця. Якщо ці дні випадають на вихідний або свято, гроші повинні відправити напередодні. Однак, як повідомили в Управлінні, для українців з PESEL UKR будуть окремі дати відправлення грошей – 22 та 24 числа кожного місяця. Такі зміни пов'язані з запровадженням шкільного обов'язку для українських дітей-біженців. ZUS повинен перевірити інформацію про дитину у Системі освітньої інформації (SIO). «У випадку нових заявок на допомогу, з 1 червня 2025 року, ми будемо перевіряти в реєстрі SIO, чи дитина відвідує школу або нульовий клас. Тому ми змінюємо термін виплат допомоги», – пояснюють в Управлінні.

Перед кожною щомісячною виплатою допомоги ZUS перевірятиме в реєстрі SIO, чи дитина все ще відвідує заклад. Якщо перевірка в SIO підтвердить, що дитина відвідує дитячий садок або школу, Управління призначить і виплатить допомогу 800+. Якщо дані в SIO цього не підтвердять, батьки отримають на їхній акаунт в PUE ZUS запит з проханням пояснити, чому немає даних про дитину в реєстрі SIO. Якщо після цього дані буде доповнено, ZUS призначить і виплатить допомогу.

24.07.2025

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/fejk-bezrobittya-ukrayintsiv/>

Скільки українців отримує в Польщі допомогу по безробіттю? У мережі поширюється фальшива інформація

У польському сегменті соцмереж поширюється інформація нібито тільки у Підкарпатському воєводстві кількість безробітних українців складає 11 тисяч, або ж 17% від всієї кількості безробітних у цьому регіоні. Однак ці дані є маніпуляцією, метою якої є погіршити візерунок громадян України у Польщі. Згідно з останніми даними польського Міністерства родини, праці та соціальної політики, цифра 11 тисяч стосується всієї країни, а не одного воєводства. Таким чином виходить, що рівень безробіття серед українців нижчий, ніж загальний по державі.

Як повідомляє фактчекінговий портал Demagog, серед польських користувачів соціальних мереж почав поширюватись допис, в якому стверджується, що 17% осіб, які отримують допомогу по безробіттю у Підкарпатському воєводстві – це громадяни України. «У Підкарпатті зареєстровано понад 11 000 безробітних з України із загальної кількості 64 000. Це понад 17%. Тобто, шахрайство та обман», – йдеться у дописі.

Такі дані підтверджує нібито стаття «Тут найвищий рівень безробіття в Польщі. Понад 11 тис. українців отримують допомогу в цьому регіоні», опублікована на порталі Super Biznes. Її автори посилаються на офіційні дані з Міністерства родини, праці та соціальної політики Польщі. Скрін заголовка та початку цієї статті додається до дописів.

Коментарі під дописами свідчать про те, що їхні автори повірили наданій інформації: «Для них наші виплати по безробіттю – це як дві мінімальні зарплати в Україні. Так ведеться бізнес», «Треба перевірити, чи вони є в Польщі».

Неправдива інформація набула широкого поширення після того, як нею поділилися у мережі X на профілі Coolfonpl, відомому поширенням дезінформації. Цей допис набрав понад тисячу вподобань і понад 17 000 переглядів.

Однак реальні дані відрізняються. Згідно з останньою інформацією від Міністерства родини, праці та соціальної політики Польщі, станом на червень

2025 року серед громадян України було зареєстровано 11,1 тисячі безробітних, що складає 1,4% від загальної кількості безробітних у Польщі. Важливо, що ці дані стосуються всієї країни, а не окремого воєводства.

Загалом у Польщі у червні 2025 року було 797 тисяч безробітних – найменше у Великопольському воєводстві (3,1%), найбільше у Підкарпатському (8,4%).

Згідно зі звітом Головного статистичного управління (GUS), станом на 31 січня 2025 року в Польщі працювало 701,8 тис. громадян України. Коли порівняти ці дані, то виявляється, що рівень безробіття серед українців у Польщі становить близько 1,5%, тоді як по країні в цілому він становить 5% – наголошують у Demagog.

Як підсумовують на порталі, дописи містять маніпульовані дані: поєднали інформацію про безробіття у Підкарпатському воєводстві з загальнонаціональною кількістю безробітних українців.

Цю помилку можна знайти в назві статті, на яку посилаються в дописах. Йдеться про клікбейт – у тексті, опублікованому на сайті Super biznes, є правдива інформація про те, що число 11 тисяч стосується безробіття серед українців по всій Польщі, але сама назва: «Тут найвище безробіття в Польщі. Понад 11 000 українців отримують допомогу в цьому регіоні» призводить до хибних висновків.

22.07.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/starshi-bizhenci-na-zahodi-chehiyi-poterpayut-vid-prygnichenosti-y-strahiv-na-8857657>

Старші біженці на заході Чехії потерпають від пригніченості й страхів. На допомогу їм нададуть кошти японці

Великий стрес, пригнічений стан, сильні побоювання щодо майбутнього — все це переживають українські біженці старшого віку, які втекли від війни до Пльзенського краю. Саме про ці проблеми вони говорять найчастіше, підтвердила психологиня Тетяна Вітер. Тепер за допомогу цій групі береться уряд Японії — він надасть мільйони крон на терапію й інтеграцію.

Це унікальний проєкт, що підтримає тисячу осіб по всій Чехії. Приблизно половина їх перебуває в Пльзені й околицях, де концентрація біженців особливо велика. «Вони втратили близьких, були свідками насильства, не мали впевненості в майбутньому, а часто і доступу до професійної допомоги», — сказав посол України в Чехії Василь Зварич.

За статистикою Міністерства внутрішніх справ, у Чехії знайшли притулок близько 17 тисяч українських біженців віком понад 65 років. У Пльзенському краї їх близько 1100. «Для них непросто адаптуватися в чужій країні, через мовний бар'єр та інше», — додав посол.

Починали з нуля

Такої ж думки і психологиня Вітер, яка працює в неприбутковій організації Ledovес. «Тут ці люди мусили починати все цілком із нуля, що в старшому віці зовсім не просто», — зауважила вона.

Її клієнти борються з пригніченістю, перебувають під постійним стресом і мають постійний страх за своїх близьких. «Родини розділені, діти на війні. Під тиском усього цього здоров'я старших людей погіршується. А коли вони приходять до лікаря, вони зазвичай не можуть порозумітися», — каже Вітер.

Тому цим людям у центрі Ledovес допомагають від початку повномасштабної війни Росії проти України. Як каже директор центру Петр Моравец, спочатку йшлося про кризову інтервенцію, потім про допомогу з пошуком житла і забезпеченням основних потреб. Тепер у центрі більше зосереджуються на інтеграції їх у суспільство і допомогу з психічним здоров'ям — саме останнє і є спеціалізацією центру. «Ми маємо команду, в якій є психіатр, психолог, медсестра і соціальний працівник», — розповів Моравец.

Біженці старшого віку регулярно збираються в центрі і, наприклад, роблять окопні свічки для українських військових, беруть участь у спільних акціях, екскурсіях чи вчать чеську мову. «Так вони хоч на хвилину забудуть про свої турботи. Ми маємо багато роботи з тим, що вони мають страх перед майбутнім. Вони не знають, коли закінчиться війна. Вони хотіли б повернутися додому, до близьких, до своєї рідної країни», — пояснила Вітер.

Одні з найвразливіших

Завдяки проєктові підтримка стане інтенсивнішою. У ньому співпрацюють Всесвітня організація охорони здоров'я і Альянс центрів психічного здоров'я, членом якого є і Ledovес. «Старші біженці часто залишаються на узбіччі інтересу до біженців, бо належать до найвразливіших. Проєкт повертає їм голос, підвищує їхню гідність і надає конкретну підтримку», — підсумувала керівниця офісу ВООЗ у Чехії Жофія Пустаї.

Фінансові кошти, а саме 21,7 мільйона крон, надає уряд Японії. «Я твердо вірю, що завдяки різним заходам ми пом'якшимо їхні проблеми, з якими зустрічаються біженці старшого віку, і допоможемо лікувати їх», — сказав посол Японії в Чехії Кансуке Нагаока.

Конкретно буде йтися про індивідуальну і групову терапію, консультації з людьми, які пережили схожі труднощі, чи інші різновиди діяльності, важливі для інтеграції. «Ми відкриємо ще один клуб, щоб клієнти зустрічалися частіше. Також започаткуємо програми про здоровий спосіб життя, про користь руху, про стійкість», — сказав Моравец. Крім Пльзені, до проєкту долучаться й схожі центри в Празі, Брні чи Остраві.

24.07.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayintsyam-chehiyi-invalidnistyu-vveli-novi-viplati_n2877458

У Чехії змінили правила допомоги для біженців: кому можуть підвищити виплати

Чехія змінила правила допомоги для біженців, які мають інвалідність. Деяким людям можуть підвищити суму допомоги.

Від 1 липня Чехія запровадила п'ятиступеневу систему оцінювання рівня обмеження самостійності для біженців, які мають інвалідність. Розмір допомоги тепер визначається на підставі висновку про здоров'я. Про це пише 24 Канал із посиланням на Blesk.cz.

Як визначають розмір виплат біженцям з інвалідністю у Чехії?

Оцінювання обмеження здатності до самообслуговування, від якого залежить розмір виплат, проводить Інститут оцінювання стану здоров'я (IPZS).

При цьому висновок ґрунтується не тільки на діагнозі, а й на тому, наскільки стан здоров'я впливає на повсякденне життя людини.

Аналізують 6 основних сфер життєдіяльності:

- Пересування.
- Когнітивні здібності та спілкування.
- Поведінкові та психологічні аспекти.
- Здатність до самообслуговування.
- Самодостатність у подоланні вимог і тягаря хвороби або лікування.
- Організація повсякденного життя та соціальних контактів.

Як та коли подати заяву

До 1 жовтня 2025 року потрібно заповнити електронну заяву через ePortál ČSSZ. До неї потрібно додати медичні висновки лікарів чеською мовою (або з завіреним перекладом на чеську) та вказати контактні дані лікарів у Чехії. Після цього повинен зателефонувати працівник Інституту оцінювання стану здоров'я IPZS, який повідомить про дату візиту для оцінювання стану.

22.07.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/mirgorodska-gromada-planue-vidnoviti-sotni-1753189875.html>

Миргородська громада планує відновити сотні зруйнованих об'єктів: що містить її ПКВ

Програма комплексного відновлення Миргородської громади Полтавщини включає в себе майже 50 проєктів, 32 з яких у пріоритеті. Всі ці

проекти покликані відновити понад 280 зруйнованих і пошкоджених об'єктів і допомогти у вирішенні проблем тисячам внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на голову комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, голову партії "Слуга народу" Олену Шуляк.

За її словами, внаслідок російських обстрілів у громаді пошкоджено або зруйновано щонайменше 288 об'єктів. Серед них – 172 приватні житлові будинки, 113 квартир у 11 багатоквартирних будинках і три промислові об'єкти. Найбільше постраждали Миргород та села Білики, Вовнянка та Малі Сорочинці.

Що і як будуть відновлювати

За словами Олени Шуляк, у Миргородській громаді підійшли до створення ПКВ саме з тих заходів, які обов'язкові для створення Програми й будуть максимально ефективними. Йдеться про оцінку демографічних, економічних, інфраструктурних втрат, а також аналізу стану довкілля тощо.

"Відповідно, тільки після ґрунтового аналізу всіх викликів почали розроблятися рішення та проекти, що відповідають головному принципу відбудови "краще, ніж було". Йдеться про конкретні заходи з термінами, відповідальними та джерелами фінансування. У документ також інтегровані просторові рішення, визначені пріоритетні ділянки, заплановане перепланування транспортної мережі та створення зелених зон", - повідомила Шуляк.

Щодо економічного відновлення, додала вона, громада ставить у пріоритет підтримку підприємництва, малого бізнесу та розвиток туризму.

Крім цього, визначено зони економічного розвитку. Також планується модернізація інфраструктури, залучення інвесторів, підтримка крафтових виробників.

"Один з найболючіших і найактуальніших акцентів відновлення - реставрація зруйнованих і пошкоджених житлових будинків. Також заплановані окремі програми для ВПО та мешканців, які втратили житло", - зазначила Олена Шуляк.

Парламентарка також повідомила, що Миргородська громада комплексно підійшла до оновлення транспортної інфраструктури. За її словами, у планах – модернізація маршрутної мережі, розвиток велосипедних і пішохідних шляхів, підвищення безпеки дорожнього руху. Це, акцентувала вона, дасть змогу жителям пересуватись зручніше та комфортніше, а загальна якість життя у громаді зросте.

"Соціальна сфера - ще один пріоритет. Ми говоримо про модернізацію медичних, освітніх і соціальних закладів, цифровізацію послуг, а також про адресну підтримку ветеранів і внутрішньо переміщених осіб. У центрі уваги кожна людина, яка потребує допомоги", - зауважила Шуляк.

Окремий напрям, додала вона, - культурна та екологічна складова відновлення. У громаді планують зберігати історичні пам'ятки, розвивати

бренд Миргорода, підтримувати туризм, очищати водойми, впроваджувати просвітницькі ініціативи в галузі довкілля та створювати нові зелені зони.

"Наголошу на ще одному важливому принципі, без якого неможливе ні відновлення, ні подальший розвиток України, - безбар'єрність. І це не лише про пандуси біля під'їздів, це про максимальну залученість мешканців громади до ухвалення рішень. Тим не менш, принцип безбар'єрності інтегровано в усі сфери: передбачено фізичну, цифрову та інформаційну доступність транспорту, публічних просторів, культурного і рекреаційного життя", - пояснила голова комітету з місцевого самоврядування і регіонального розвитку.

Додамо, що для розробки ПКВ було зібрано понад 80 пропозицій від жителів. У підсумку до фінального переліку включено 23 громадські проекти – від благоустрою й транспорту до безпеки та освіти. Пріоритет віддали ініціативам, які отримали підтримку самих мешканців.

"Миргород бачить своє майбутнє як економічно активний, екологічно чистий центр санаторно-реабілітаційного відпочинку. Громада хоче бути не просто відновленою, а розвиненою, привабливою, інклюзивною", - зазначила Шуляк.

22.07.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/distantsiyka-po-novomu-mon-poyasnilishcho-1753192012.html>

Дистанційка по-новому? У МОН пояснили, що насправді змінилось і кого це торкнеться

Впродовж минулого шкільного року в Україні та за кордоном віддалено навчались сотні тисяч наших дітей. При цьому нещодавнє скасування наказу МОН №1112 і деяких інших норм змінило "нижню межу" для відкриття дистанційного класу.

Про це повідомляє РБК-Україна із посиланням на слова заступниці міністра освіти та науки Надії Кузьмичової в ефірі загальноукраїнського інформаційного телемарафону "Єдині новини".

Скільки дітей навчаються дистанційно в Україні та за кордоном

"Впродовж 2024-2025 навчального року ми фіксували від 400 до 450 тисяч дітей, які навчались дистанційно (на території України, контрольованій урядом, - Ред.)", - розповіла експерт.

Вона пояснила, що ця цифра може відрізнитись через те, що дистанційна освіта залежить від безпекової ситуації.

"І до цієї цифри ми маємо додати ще 350 тисяч дітей... які перебувають за кордоном, але продовжують навчатись у наших закладах освіти", - зауважила Кузьмичова.

Чи можуть скасувати дистанційне навчання: позиція МОН

Заступниця міністра освіти й науки наголосила, що дистанційна форма освіти в Україні в жодному випадку не скасована.

"Про це ніколи не йшлося і точно не йтиметься. Це - одна з форм, за якою може здійснюватись навчання", - додала вона.

За словами Кузьмичової, діти, які перебувають за кордоном, "як і раніше мають доступ до дистанційної освіти".

"Діти, які перебувають на тимчасово окупованій території (ТОТ), так само - залежно від безпекової ситуації - можуть навчатися у дистанційних класах. Але більш адекватна пропозиція для них - індивідуальна форма навчання із використанням також дистанційних засобів зв'язку", - повідомила фахівець.

Вона додала, що позиція Міністерства освіти й науки залишається незмінною.

"Там, де створені безпекові умови (у регіонах, які мають статус за рівнем ризику "задовільний" або помірний") і там, де відновлене очне навчання, діти, безумовно, мають бути стимульовані до того, щоб виходити навчатись очно", - пояснила представниця уряду.

Це пов'язано з тим, що "переваги очної освіти не може компенсувати будь-яка, навіть найкраща, дистанційна".

"Але там, де таких умов немає, безумовною залишається можливість навчатися у дистанційних класах", - зауважила заступниця міністра освіти й науки.

Скільки учнів потрібно, щоб відкрити дистанційний клас

Кузьмичова нагадала, що правила щодо наповнюваності дистанційних класів, які діють в Україні зараз, не є насправді новими.

"Навпаки. Скасування наказу МОН №1112 і скасування певних норм положення про дистанційну освіту повертають наші заклади до норми закону, яка застосовується відносно очних і "змішаних" класів. І вона говорить про наступне: що очний, "змішаний" клас, може бути відкритий від п'яти дітей", - пояснила вона.

За її словами, "аналогічна норма застосовується і відносно відкриття дистанційних класів".

При цьому кожна громада має:

- аналізувати ситуацію, кількість дітей, наявну на території, або ж тих, хто готовий навчатись у закладі освіти;
- формувати власну мережу класів - з урахуванням особливостей своєї території.

"Проте нижня межа (для відкриття дистанційного класу, - Ред.) - від п'яти дітей", - наголосила заступниця міністра.

Чому наказ МОН №1112 вирішили скасувати

Представниця уряду розповіла, що рішення про скасування наказу МОН №1112 і деяких інших норм, які "вводили більшу нижню межу", було продиктоване специфікою дистанційної освіти.

"До скасування дистанційний клас мав рахуватись від 10 дітей для сільської та селищної місцевості й від 15 дітей - для міської... Відповідно до того ж положення про дистанційну освіту, вона здійснюється не завжди й не повною мірою в синхронному форматі", - пояснила Кузьмичова.

Це, за її словами, означає, що "реальне наповнення класів у синхронному форматі, коли проводиться очний урок, дуже рідко буває стовідсотковим".

"І для того, щоб вчитель мав можливість організовувати, в тому числі групову роботу, необхідно мати не дві-три дитини, а більший учнівський контингент. Щоб можна було застосовувати різні формати роботи. І різний формат роботи - впливає на якість освіти. Тому це була логіка попередніх рішень", - поділилась спеціаліст.

Вона уточнила, що йшлося про підвищення якості дистанційної освіти "через запровадження різних форматів навчання і застосування різних підходів".

"Чому воно було скасовано? Тому що наші громади перебувають, безумовно, в різних безпекових ситуаціях. І, на жаль, впродовж 2024-2025 навчального року ситуація по деяких регіонах погіршилась", - зауважила заступниця міністра.

Отже, політичне рішення про скасування наказу МОН №1112 та зняття подібних обмежень ухвалили ще й для того, щоб:

- зняти зараз зайву напругу;
- пом'якшити етап трансформації мережі.

Тим часом громади повинні визначати свою мережу самі, "спираючись на мінімум п'ять дітей", але при цьому дуже добре аналізувати реальну ситуацію.

25.07.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/polshchi-onovlyuyut-pravila-timchasovogo-1753367680.html>

У Польщі оновлюють правила тимчасового захисту для українців: що зміниться

У Польщі ухвалили законопроект про зміни до закону про спецдопомогу українцям. Передбачено низку новацій щодо тимчасового захисту наших громадян, що можуть істотно вплинути на порядок перебування та соціальні гарантії біженців.

Про це пише РБК-Україна із посиланням на "Yavrl".

Що зміниться для українських біженців

Ключовим положенням законопроекту є продовження тимчасово захисту до 4 березня 2026 року, оскільки попередній термін закінчується 30 вересня 2025 року.

Положення проєкту:

- відмова у тимчасовому захисті - не зможуть отримати статус особи під тимчасовим захистом українці, які прибувають за дозволом малого прикордонного руху, а також ті, хто вже має тимчасовий захист в іншій країні ЄС;

- особиста присутність дітей обов'язкова при оформленні номера PESEL UKR незалежно від віку;

- повідомлення про зміну даних - власники PESEL UKR мають повідомляти про зміну прізвища чи паспорта будь-який місцевий муніципалітет Польщі;

- кінцевий термін прийому біженців у центри колективного розміщення - до 31 жовтня 2025 року, окрім вразливих груп, яким допомогу можуть продовжувати надавати (люди з інвалідністю, вагітні, матері-одиночки, пенсіонери тощо);

- виселення з центрів можливе за систематичне порушення правил проживання або насильство;

- співфінансування проживання у колективних центрах запроваджується для певних категорій, наприклад, неповнолітніх, що отримують допомогу, та пенсіонерів із польською пенсією (15 злотих на день);

- мінімальна кількість мешканців у центрі колективного розміщення збільшується з 10 до 20 осіб;

- розширення виплат 800+ - допомогу видаватимуть не тільки школярам, а й дітям, які навчаються у вищих навчальних закладах, проходять професійні курси або випускницьку практику;

- підстави для скасування дозволу на тимчасове проживання - включають подання неправдивих даних, використання фальшивих документів або фіктивний шлюб;

- спрощена система для стоматологів - посилюються вимоги до професійного досвіду лікарів і стоматологів з України, які здобули кваліфікацію поза ЄС;

- зміни для медсестер та акушерок - скасовують спеціальне тимчасове право на практику для медперсоналу із-за меж ЄС, які мали досвід на батьківщині.

25.07.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/subsidiyi-dopomoga-vpo-ta-sotsialni-viplati-1753434079.html>

Субсидії, допомога ВПО та соціальні виплати: що планує змінити уряд України

В Україні готують зміни до постанов щодо соціальних виплат, субсидій і компенсацій. Проект стосується широкого переліку виплат.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на проєкт постанови Кабміну, розроблений Міністерством соціальної політики.

Допомога ВПО

Одне з головних нововведень - продовження грошової допомоги на проживання для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) ще на шість місяців.

Це стосується передусім тих переселенців, які належать до вразливих категорій населення. Крім того, будуть уточнені умови, за яких ВПО можуть і надалі отримувати таку допомогу.

Уточнення для отримання соцдопомоги

Зміниться порядок підтвердження перебування на обліку в центрі зайнятості для отримання соціальних виплат. Уряд вважає, що нинішні правила не стимулюють пошук роботи, а сприяють тіньовій зайнятості.

Нові вимоги покликані зробити допомогу більш адресною й залежною від реальних потреб переселенців.

Більше можливостей для оренди житла

Уряд планує розширити доступ до експериментального проєкту щодо субсидії на оренду житла. Йдеться про допомогу тим ВПО, які не змінюють регіон, а переїжджають у безпечніше місто в межах області.

Зміни охоплюють також правила надання субсидій на оплату комуналки, газу та пального в грошовій формі.

Пошук зниклих родичів

Окрема ініціатива стосується сприяння у пошуку та возз'єднанні родин, які втратили зв'язок через війну. Уповноважені організації, як-от ООН чи Червоний Хрест, зможуть допомагати у цьому за згодою ВПО.

Також у заяві на статус переселенця потрібно буде засвідчувати власноруч, що всі дані правдиві й повні.

Захист дітей-сиріт

Законодавці планують прибрати дітей-сиріт та дітей без батьківського піклування з переліку осіб, які не можуть отримувати допомогу через наявність депозиту понад 100 тисяч гривень

Йдеться про дітей, які тимчасово або постійно проживають у родинях, прийомних сім'ях чи дитячих будинках сімейного типу.

Допомога військовим і нові обмеження для ВПО

Допомогу зможуть отримувати військовослужбовці, зокрема контрактники, які перебувають на тривалому лікуванні.

Також уточнять, як довго ВПО можуть перебувати за кордоном, не втрачаючи права на виплати. Додатково враховуватиметься площа житла на підконтрольній території, що є у власності переселенця.

Компенсації для закладів, які приймають переселенців

Зміни торкнуться й порядку компенсацій для установ, підприємств та ФОПів, які тимчасово розміщують ВПО. Компенсацію за комунальні послуги та паливо будуть нараховувати з урахуванням фактичного часу перебування людей. Також планується оновити дані про переселенців, які тимчасово проживають у таких закладах.

22.07.2025

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/zamist-novoyi-polityky-likvidatsiya-ministerstva-pravozahysnytsya-rozkrytkuvala-rishennya-uryadu-i527512>

Замість нової політики – ліквідація міністерства: правозахисниця розкритикувала рішення уряду щодо ВПО та окупованих територій

Фактична ліквідація Міністерства національної єдності та передача його повноважень до інших відомств загрожує розмиванням державної політики щодо внутрішньо переміщених осіб і мешканців окупованих територій. Про це в коментарі "ОстроВу" заявила адвокаційна директорка Центру прав людини ZMINA Альона Луньова.

"Перший тривожний дзвінок пролунав ще тоді, коли відбувався розподіл повноважень колишнього Міністерства з питань реінтеграції між іншими міністерствами. І зараз стало зрозуміло, що держава обрала найпростіший шлях — замість переосмислення функцій, організаційного посилення і кадрового оновлення, було ухвалено рішення просто ліквідувати Міністерство національної єдності", — зазначила Луньова.

За її словами, уряд не скористався можливістю перетворити це міністерство на фокусний орган для роботи з внутрішньо переміщеними особами, мешканцями тимчасово окупованих територій, колишніми полоненими та українцями за кордоном.

"Ми — правозахисна спільнота — публічно закликали цього не робити. Була можливість зберегти це міністерство, чітко визначити його повноваження, наповнити їх змістом, зробити це відомство фокусним у питаннях роботи з постраждалими від війни. Ми виступали за єдиний орган, який опікувався би внутрішньо переміщеними особами, мешканцями тимчасово окупованих територій, колишніми полоненими, українцями за кордоном. Усі ці категорії — взаємопов'язані, і неможливо вибудувати ефективну політику без скоординованої інституційної відповідальності", — зазначила вона.

На думку правозахисниці, ситуація, яка склалася після приєднання повноважень міністерства до Мінсоцполітики, загрожує повним розмиванням відповідальності.

"Міністерство соціальної політики тепер формально відповідає за частину з них, але важко уявити, що воно продовжить реалізовувати ті ініціативи, які ще намагалося втілювати Міністерство національної єдності. Робота з діаспорою, мережа закордонних хабів, підтримка зв'язку з українцями за кордоном — швидше за все, цим займатиметься МЗС", — зауважила Альона Луньова.

22.07.2025

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/my-vtrachayemo-te-shho-maly-pravozahysnytsya-pro-zgortannya-polityky-shhodo-vpo-ta-okupovanyh-i527514>

"Ми втрачаємо те, що мали": правозахисниця про згорання політики щодо ВПО та окупованих територій

Державні кроки з переформатування урядової архітектури дедалі більше віддаляють Україну від принципу, що люди, які постраждали від війни, мають залишатися в центрі державної політики. Проте ці категорії, за оцінкою правозахисників, дедалі частіше або ігноруються, або згадуються формально, без стратегії й визначеної відповідальності. Про це в коментарі "ОстроВу" заявила адвокаційна директорка Центру прав людини ZMINA Альона Луньова.

"Ми вже зараз бачимо, що стратегія щодо внутрішнього переміщення закінчується цього року, але нової досі не запропоновано. Жодної публічної дискусії, оновлення чи навіть оголошення про початок роботи над новим документом немає. Я не бачу активних дій — окрім житлових програм, які природно випливають з мандату міністерства інфраструктури. Водночас щодо комплексної підтримки ВПО — нічого суттєвого. Ми втрачаємо те, що вже мали, а не набуваємо нового", - вважає правозахисниця.

Вона також не має впевненості, що хтось на рівні уряду готовий створювати або підтримувати інституції, які системно опікуються постраждалими від війни та окупації.

Саме тому, на її думку, громадське суспільство, журналісти, правозахисники, самі організації ВПО — мають уважно та постійно моніторити, чим займається Міністерство розвитку громад і територій у цій сфері. Це єдина можливість хоча б утримати питання в публічному полі.

За словами правозахисниці, головна характеристика державної політики щодо постраждалих від війни сьогодні - інерційність.

"Ми й досі живемо з законом про ВПО 2014 року, з законом про окуповані території того ж періоду. Їх намагаються оновити, але рух відбувається повільно. Уся система діє "по накатаній", без глибокого переосмислення викликів, які постали після 11 років війни. Очевидно, що нам як країні потрібне нове бачення — і щодо реінтеграції, і щодо переселенців, і щодо майбутнього людей, які були змушені залишити свої домівки. Але без відкритого діалогу між державою та суспільством, без запиту з боку уряду до тих, хто працює з постраждалими, це бачення не з'явиться. Сьогодні ми бачимо брак комунікації, брак запиту до громадських організацій, і брак політичної волі", - сказала Альона Луньова "ОстроВу".

Вона висловила сподівання, що в майбутньому ідея створення окремого міністерства для роботи з постраждалими від війни повернеться.

"Наразі ж бачимо, що питання постраждалих, замість того щоб стати осердям політики, поступово зникають з урядового порядку денного. І якщо ця інерція триватиме, вона коштуватиме Україні втрати зв'язку з мільйонами власних громадян", - резюмувала правозахисниця.

27.07.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/121717-juristi-rozpovili-jak-kupivlja-valjuti-ta-depoziti-vplivajut-na-dopomogu-vpo>

Юристи розповіли, як купівля валюти та депозити впливають на допомогу ВПО

Чи впливають кошти у валюті або депозити в банку на призначення та виплату щомісячної допомоги на проживання для переселенців?

Про це детально розповідає Юридичний радник для ВПО.

Допомогу не призначать або припиняють, якщо переселенець або член його родини:

- купували іноземну валюту — готівкову чи безготівкову;
- або банківські метали (золото, срібло тощо)

на загальну суму понад 100 000 грн (за три місяці до звернення або під час отримання допомоги).

Виняток — валюта, отримана від благодійних організацій або для оплати лікування, протезування, реабілітації, навчання чи соціальних послуг.

Допомогу можуть не призначити або припинити її виплату, якщо:

- на 1 число місяця (з якого призначається або виплачується допомога) на депозитних рахунках у банках є понад 100 000 грн;
- є облігації внутрішньої державної позики, строк погашення яких настав або визначений моментом пред'явлення вимоги, — на суму понад 100 000 грн.

Ця норма стосується як заявника, так і членів його сім'ї.

Виняток — не застосовується до ВПО, у родині яких є особа, що отримує одноразову чи щорічну допомогу як особа, позбавлена волі внаслідок збройної агресії РФ.

"Перевищення встановлених законодавством лімітів може свідчити про те, що людина має достатній фінансовий ресурс і не підпадає під критерії отримання державної допомоги", — кажуть юристи.

Моніторинг операцій здійснюється автоматично. Інформацію передають банки та держреєстри. Саме на підставі цих даних приймається рішення про припинення допомоги.

21.07.2025

Громадський Простір

<https://www.prostir.ua/?news=realizovano-projekt-ekonomichna-intehratsiya-vnutrishno-peremischenyh-osib-u-ladyzhynskij-miskij-terytorialnij-hromadi-vinnytskoji-oblasti>

Реалізовано проєкт «Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб» у Ладижинській міській територіальній громаді Вінницької області

Громадська організація «Разом до успішного бізнесу» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» реалізувала проєкт «Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб» у Ладижинській міській ...

Громадська організація «Разом до успішного бізнесу» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» реалізувала проєкт «Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб» у Ладижинській міській територіальній громаді Вінницької області.

Мета проєкту — надати внутрішньо переміщеним особам реальні інструменти для економічної самореалізації: запуску власної справи, отримання грантів, навчання, працевлаштування та розширення бізнесу.

Що вдалося реалізувати у межах проєкту?

- Проведено 9 тренінгів з економічної грамотності та розвитку бізнес-навичок, де учасники здобули практичні знання про фінансове планування, управління ресурсами та створення власної справи.
- Проведено 4 ярмарки вакансій за участю шукачів роботи та роботодавців, де вдалося налагодити прямий контакт між сторонами та створити можливості для працевлаштування.
- Проведено 3 інформаційних зустрічі під час яких обговорили актуальні питання зайнятості, можливості підтримки бізнесу та доступні сервіси для розвитку.
- Проведено 2 нетворкінг-зустрічі з підприємцями, на яких учасники обмінялися досвідом, започаткували нові партнерства та отримали корисні поради для розвитку своєї справи.
- Надано внутрішньо переміщеним особам 70 консультацій кар'єрного радника, юриста, психолога.
- Посилено мотивацію та віру учасників у власні сили — кожен отримав не лише інформацію, а й підтримку та натхнення діяти.

Учасники проєкту зазначають:

- «Цей проєкт дав мені не лише знання, а й підтримку, якої так бракувало після переїзду. Завдяки тренінгам і зустрічам я почала дивитися в майбутнє з надією та планами, а не страхом».
- «Участь у заходах допомогла мені знайти роботу, зав'язати нові знайомства та відчувати себе частиною спільноти. Дуже важливо, що про нас — ВПО — не забувають».

- «Дякую організаторам за корисну інформацію, практичні поради та атмосферу підтримки. Я вперше повірила, що можу почати свій бізнес навіть у новому місті».
- «Ці зустрічі стали для мене простором не лише для навчання, а й для обміну досвідом. Особливо цінно було спілкування з іншими ВПО, які проходять подібні виклики».

«Наш проєкт став відповіддю на реальний запит людей, які були змушені залишити свої домівки, але не втратили бажання працювати, розвиватися й будувати власну справу. Надання інформації, підтримки та доступу до реальних можливостей дає людям шанс почати з нуля, але з впевненістю й підтримкою. Ми не просто розповідали про гранти — ми допомагали учасникам знайти свою ідею, зрозуміти алгоритм дій та зробити перші кроки. Особливу увагу ми приділили персональному супроводу: пояснювали, як заповнювати заявки, уникати типових помилок, де шукати підтримку. А найголовніше — ми створили атмосферу довіри й віри в себе. Це те, чого часто бракує людям у кризових життєвих ситуаціях», — розповідає Людмила Равлюк, керівниця проєкту «Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб», голова ГО «Разом до успішного бізнесу».

Регіональні

23.07.2025

Суспільне Вінниця

<https://suspilne.media/vinnytsia/1073705-subsidia-na-orendu-zitla-dla-vpo-ak-na-vinnicini-pracue-derzavna-programa/>

Субсидія на оренду житла для ВПО: як на Вінниччині працює державна програма

В Україні державною програмою отримання субсидії на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб, яка діє з січня 2025, скористалися 125 родин. З них одна — на Вінниччині.

Про це 23 липня на заході, присвяченому цій темі, розповіла перша заступниця начальника ОВА Наталя Заболотна.

За словами ж першої заступниці міністерки соціальної політики Дарії Марчак, експериментальний період програми — два роки. Розмір субсидії на оренду розраховується для кожної сім'ї ВПО індивідуально. На це впливають рівень доходів родини, кількість членів сім'ї та вартість оренди житла, яка суттєво відрізняється не тільки у різних регіонах, а й у містах і селах.

"У рамках цієї програми, якщо схоче орендодавець, він може отримати компенсацію податків. Це його право, не обов'язок. Він може не звертатися до держави за такою компенсацією. Але, якщо орендодавець схоче, то тоді ми будемо взаємодіяти з Державною податковою службою для того, щоб оплатити податки за цього орендодавця", — розповіла Дарія Марчак.

У Мінсоцполітики намагаються врегулювати інструмент захисту обох сторін.

"Є проблема відсутності фактичного захисту прав родини ВПО з одного боку. А з іншого боку — це відсутність захисту і прав орендодавця. Дуже часто ми бачимо, ми розбирали випадок, коли в чатах ріелторів розміщується оголошення, де чорним по білому написано, що "Ми готові здавати житло, але не родині ВПО. І це не припустимо в країні, яка воює, в якій ВПО мають низькі фінансові статі й потребують фінансової підтримки від держави".

Умовою призначення субсидії є укладання договору оренди житла. Під нього окремо йдуть два платежі.

"Перший — гроші напряму родині ВПО. Їх родина сама отримує на картку і далі розраховується з орендодавцем. Це дуже важливо, щоб родина ВПО знала, що вона заплатила і ніхто більше з неї нічого не потребує. Другий — це те, що орендодавець отримує на свій рахунок, як компенсація податків, які в нього виникають, коли він надає житло в оренду. Але, знову-таки, це право орендодавця, а не обов'язок. І в такий спосіб ми намагаємося захистити дві сторони", — сказала Дарія Марчак.

Аби отримати субсидію орендар та орендодавець спільно мають звернутись у Центр надання адмінпослуг або у Пенсійний фонд (онлайн або офлайн).

Субсидія на оренду житла може призначатися паралельно з субсидією на оплату житлово-комунальних послуг. Втім, втрачається допомога на проживання ВПО.

Обсяг фінансування, який закладений до кінця 2026, це близько 4 мільярдів гривень. Число звернень наразі невеликий — дві тисячі людей по Україні. 125 родин користуються цією допомогою. За словами Марчак, низький показник свідчить про два фактори: дуже мало людей поки знають про програму і ще менше — розуміють деталі.

"Середній рівень субсидій — приблизно 6 тисяч гривень на родину на місяць. Середній розмір компенсації податків — приблизно 1750 гривень на орендодавця на місяць. Таким чином, разом, в рамках однієї програми, це приблизно 7500 супутніх обсягів платежів на один кейс", — розповіла Дарія Марчак.

Призначати допомогу будуть тим родинам, чії витрати на орендовану квартиру чи будинок перевищують 20% сукупного доходу сім'ї або людини. А договір дається на 6 місяців з автоматичним продовженням, якщо нічого не змінилося. І максимальний період — це весь період експерименту — до кінця 2026 року.

"Ми просто зараз будемо говорити з колегами, в тому числі з Пенсійного фонду, Головне управління Пенсійного фонду Вінницької області, щоб вони пожвавили роботу, збільшили інтенсивність роз'яснювальної роботи. І в тому числі ми говоримо із місцевою владою для того, щоб і місцеві громади, і мери міст, і керівники територіальної громади допомагали нам роз'яснювати".

За словами Наталі Заболотної, наразі на Вінниччині проживають 142 103 ВПО. З них 35 874 дітей, 25 915 пенсіонерів та 6532 людей з інвалідністю. 2090 ВПО перебувають у місцях тимчасового проживання. У закладах обласного підпорядкування соціальної сфери проживають 482 людини. Одна родина внутрішньо переміщених людей скористалася програмою субсидії.

Посадовиця розповіла, що наразі комунікують з податковою службою щодо впровадження інструменту, який би, на певний перехідний період, активізував ринок житла на офіційну здачу його в оренду для внутрішньо переміщених осіб.

"Наприклад, зменшення ставки податку на нерухоме майно або повне звільнення від нього для житла, що офіційно здається, наприклад, для ВПО. Для орендодавців, фізичних осіб підприємців, на спрощеній системі можливо встановити мінімальну ставку єдиного податку, наприклад, 5% замість граничних 20%. Також запровадження звільнення від сплати податку на перші 3-6 місяців для офіційно задекларованої суми орендної плати за звітний рік. Це такі наші пропозиції, які спільно з податковою службою опрацьовані", — сказала Наталя Заболотна.

За її словами, нині в області спостерігається зростання кількості внутрішньо переміщених осіб, і це підтверджує важливість таких програм.

"Ми з самого початку працювали з усіма 63 громадами Вінницької області, і в нас немає жодної громади, яка б не прийняла внутрішньо переміщених осіб, якою маленькою або віддаленою від обласного центру вона б не була. І якщо загалом по області в середньому відсоток таких осіб складає 12 до кількості населення, то в деяких громадах свого часу це було навіть понад 25%, це, наприклад, Погребище, Оратівська громада. На сьогодні є громади, в яких цей відсоток таки залишається — понад 20%".

21.07.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/nove-zhytlo-dlya-pereselencziv-z-luganshhyny-zbuduyut-na-poltavshhyni>

Нове житло для переселенців з Луганщини збудують на Полтавщині

У Пирятинській громаді заплановано будівництво нового житла, призначеного для мешканців Луганської області, які втратили свої домівки внаслідок воєнних дій. Цю ініціативу закріплено офіційним меморандумом про співпрацю, який був підписаний між Пирятинською міською радою та Луганською обласною військовою адміністрацією.

Про це повідомляє "Земляк".

«Одним із ключових напрямків співпраці є розробка та реалізація проєктів, спрямованих на забезпечення житлом ВПО. Меморандум передбачає будівництво житла на території Пирятинської міської територіальної громади спеціально для переселенців з Луганщини» .

Крім будівництва нового житла, передбачається і облаштування гуртожитку в селі Велика Круча, де зможуть поселитися переселенці. Також у Пирятині планують створити умови для роботи Луганської обласної дитячої лікарні, яка буде надавати допомогу і місцевим мешканцям, і переселенцям. Медикам, які переїдуть разом з лікарнею, обіцяють надати житло.

24.07.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/na-kirovogradshhyni-peretvoryat-nevykorystani-sporudy-pid-zhytlo-dlya-pereselenciv>

На Кіровоградщині перетворюють невикористані споруди під житло для переселенців

На Кіровоградщині активно взялися за вирішення житлового питання для внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомляє пресслужба Кіровоградської ОВА.

У Новоукраїнському районі розпочала свою роботу спеціальна районна комісія, яка займається обстеженням нерухомого майна, що потенційно може бути відновлене та адаптоване для комфортного проживання ВПО.

Цей важливий крок свідчить про системний підхід до забезпечення гідних умов життя для українців, які були змушені покинути свої домівки через війну. Наразі комісія вже оглянула п'ять об'єктів у різних громадах району, зокрема у Тишківській, Маловисківській та Новомиргородській. Це дозволяє охопити значну територію та виявити найбільш придатні для відновлення будівлі.

«Наразі готуються акти обстеження з пропозиціями щодо відновлення та адаптації об'єктів. Висновки передадуть на розгляд координаційної комісії при Кіровоградській обласній військовій адміністрації», – зазначили у Новоукраїнській РВА.

25.07.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/relokovani-likarni-luganshhyny-nadaly-ponad-32-tysyachi-medychnyh-poslug-dlya-vpo-za-czej-rik>

Релоковані лікарні Луганщини надали понад 32 тисячі медичних послуг для ВПО за цей рік

Дванадцять медичних закладів із Сіверськодонецького району, які були переміщені, тепер надають медичні послуги як внутрішньо переміщеним особам з Луганщини та інших тимчасово окупованих територій, так і мешканцям приймаючих громад.

Про це повідомляє Сіверськодонецька районна державна адміністрація.

За I півріччя цього року центри первинної медико – санітарної допомоги та багатoproфільні лікарні Сіверськoдoнецькoї, Рубіжанськoї, Лисичанськoї, Крeмінськoї та Пoпaснянськoї гpoмaд надали пoнад 32 тисeчi мeдичних пoслуг. Пpіoритeт – дoпoмoгa житeлям Луганськoї oбласті, прoтe, наші заклади пepвиннoї та втoриннoї мeдичнoї дoпoмoги успішно пpacюють і з пaцієнтaми – мeшкaнцями пpиймaючих гpoмaд.

Мeдичну кoнсультaцію наші зeмляки тaкoж мoжуть oтpимати в гyмaнітaрних хaбax «Луганщина мoя», де вжe довгий чac пpoвoдять пpийoми та зa нaявнoсті видають ліки мeдики КНП рaйoну і oбласті.

Щe oдин нaпpямoк poбoти – цe нaдaння мeдичнoї дoпoмoги у міcцях кoмпaктнoгo пpoживaння ВПO – у шeлтeрax, мoдульних міcтeчкax, гypтoжиткax. Зoкpeмa, мoбільнoю бpигaдoю Цeнтpу пepвиннoї мeдиco-санітaрнoї дoпoмoги Рубіжанськoї міcькoї рaди зa пів poкy здійcнeнo більшe coтні тaких виїздів у міcтax Кийв, Дніпpo, Вінниця, Хмeльницький, Пaвлoгpaд, Кам'янськe.

Рeабілітaційну aмбулaтopну та cтaціoнapну дoпoмoгу відпoвіднo дo дoгoвoру з Нaціoнaльнoю службoю здoрoв'я Укpаїни нaдaють Лисичанськa бaгaтoпpoфільнa лікарня, Сіверськoдoнецькa міcькa бaгaтoпpoфільнa лікарня (відділення рeабілітaції та фізіoтeрaпії Цeнтpу з нaдaння втoриннoї cтaціoнapнoї та aмбулaтopнo-пoліклінічнoї мeдичнoї дoпoмoги і рeабілітaційний цeнтp), Рубіжанськa цeнтpальнa міcькa лікарня.

Так, з бeрeзня мінyлoгo poкy Цeнтp мeдичнoї рeабілітaції КНП «Лисичанськa бaгaтoпpoфільнa лікарня» нaдaє мeдичну рeабілітaційну дoпoмoгу oсoбaм з oбмeжeннями пoвcякдeннoгo фyнкціoнyвaння у Дніпpі. Рeабілітaційнe відділення пpacює зa пpіoритeтними нaпpямкaми: oпopнo-рyxoвa та нeврoлoгічнa рeабілітaція. Лікapі пpoпoнyють ширoкий cпeктp пoслуг для дoрoслих та дітeй, як в aмбулaтopних, тaк і в cтaціoнapних yмoвax. Цeнтp oснaщeний cучacним мeдичним oблaднaння, a в пpoцeсі лікyвaння нaдaєтьcя cупpoвід пpактичнoгo пcиxoлoгa.

Сіверськoдoнецькa міcькa бaгaтoпpoфільнa лікарня є yчacникoм пілoтнoгo пpoєкту «Пpocтip тyрбoти пpo вeтepaнa». В рaмкax пpoєкту зa двa квapтaли цьoгo poкy нaдaнo більшe 600 пoслуг вeтepaнaм війни та військoвoслужбoвцям.

Зaклaдaми пepвиннoї та втoриннoї лaнки мeдичнoї дoпoмoги Сіверськoдoнецькoгo рaйoну нaдaютьcя oкpeмі пoслyги з питaнь пcиxічнoгo здoрoв'я, які вxoдять дo пaкeтy нaдaння мeдичнoї дoпoмoги в рaмкax кoнтpактyвaння з Нaціoнaльнoю службoю oхoрoни здoрoв'я Укpаїни. Лікapі викoнyють oцінкy cтaнy пcиxічнoгo здoрoв'я лyдини, виявлeння пcиxічних poзлaдів, вeдeння пaцієнтів із пcиxічними poзлaдaми, y pазі нeoбхіднoсті cкepoвyють пaцієнтів дo фaхівців cпeціaлізoвaнoї мeдичнoї дoпoмoги, нaдaють пcиxoлoгічнy підтpимкy та дoпoмoгy.

Пcиxocoціaльнa підтpимкa ВПO – лyгaнчaнaм нaдaєтьcя тaкoж в цeнтpax/ кaбінeтax мeнтaльнoгo здoрoв'я aбo пyнктax кpизoвoгo пcиxoлoгічнoгo кoнсyльтyвaння, yтвoрeних фaхівцями мeдичних ycтaнoв

Рубіжанської, Кременської, Лисичанської, Попаснянської, Сіверськодонецької громад району.

В свою чергу, Сіверськодонецька райдержадміністрація у співпраці із Центром психологічної підтримки «RAZOM із тобою» Дніпропетровського обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики організували серію тренінгів для внутрішньо переміщених осіб Луганської області, які тимчасово мешкають у м. Дніпро.

Станом на червень поточного року більше 8,5 тисяч осіб з Сіверськодонецького району отримали послуги з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

У лютому цього року у Полтаві розпочав роботу Центр життєстійкості Гірської міської територіальної громади Сіверськодонецького району. Проєкт впроваджено спільно із ГО «Всеукраїнська організація «Клас» і є складовою загальноукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?».

У центрі життєстійкості працюють три психологи, один соціальний менеджер та чотири фахівця із соціальної роботи, які проводять групові заняття та надають індивідуальні консультації. Серед відвідувачів Центру життєстійкості – люди, які втратили дім через війну, родини, що пережили втрати, військовослужбовці, які повернулися з фронту, а також усі, хто переживає стрес, тривожність чи емоційне виснаження.

З моменту відкриття фахівці Центру провели 1749 індивідуальних консультацій, з яких 594 було спрямовано на психологічну допомогу. Крім того, організовано 258 групових заходів, з них 200 – психологічного спрямування.

Наприкінці червня такий же Центр життєстійкості з'явився і у столиці – як результат співпраці Кременської громади та Київської міської державної адміністрації з Міністерством соціальної політики України.

“Попри всі очевидні складнощі, пов'язані із релокацією, конкурентним ринком медичних послуг, воєнним станом, медична сфера Сіверськодонецького району продовжує розвиватись, зберігати кадровий потенціал, який має унікальний досвід роботи у кризових ситуаціях, покращувати матеріальну базу та накопичувати ресурси для роботи у післявоєнний період”, – голова Сіверськодонецької РДА Роман Власенко.

25.07.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/malomobilni-vpo-z-donechchyny-otrymayut-dostup-do-speczializovanogo-zhytla>

Маломобільні ВПО з Донеччини отримують доступ до спеціалізованого житла

Люди з обмеженою мобільністю, евакуйовані з Донецької області, зможуть оселитися в безпечних регіонах. Відповідне рішення прийняли на засіданні Донецької ОДА минулого тижня.

Про це повідомляє “Точка сходу” з посиланням на начальника відділу з питань надання соціальних послуг Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Дмитро Пожарський.

За його словами, наразі існує проблема із розселенням людей із маломобільної категорії. Деякі з них потребують постійної допомоги, інші ж можуть проживати самостійно. Тому людей, яким потрібна цілодобова підтримка, планують розселяти у місцях соціального проживання разом із соціальними працівниками, які евакуювалися.

Завдяки підтримці партнерів, адміністрація Донеччини разом із волонтерами може евакуювати та розселяти людей у місця соціального проживання, додає Пожарський.

Так, планується відкриття місць проживання в Одеській, Черкаській та Дніпропетровській областях. Зокрема, Шахівська громада зможе розселяти людей з маломобільної категорії в Черкаській області. Також відділення підтриманого проживання для маріупольців відкриють у Дніпропетровській області.

21.07.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/shchastinska-ghromada-napravila-na-pidtrimku-vpo-2-8-milioni-ghrivien/>

Щастинська громада направила на підтримку ВПО 2,8 мільйоні гривень

Громадами району розроблено та впроваджено цільові програми підтримки ВПО, військовослужбовців та родин із дітьми.

Про це повідомила Луганська обласна державна адміністрація.

"У 2025 році військовими адміністраціями розширений перелік категорій осіб, що мають право на отримання матеріальної допомоги, та збільшено суми виплат. Тож, матеріальну допомогу вже отримали понад 797 внутрішньо переміщених осіб на суму 2,8 млн грн; 76 ветеранів війни, 165 військовослужбовців та шість осіб, членів їхніх сімей, на загальну суму понад 4,1 млн грн." — зазначається у повідомленні.

«Наші люди заслуговують на підтримку, тепло та відчуття дому, навіть перебуваючи далеко від рідної Луганщини. Тому ми робимо усе можливе в межах наших повноважень - і навіть трохи більше», — зазначила голова Щастинської районної державної адміністрації Тетяна Новикова.

Тетяна Новикова повідомила, що Координаційні центри допомоги внутрішньо переміщеним особам «Луганщина моя», якими опікуються військові адміністрації Щастинського району, діють у м. Кропивницький, м. Луцьк, м. Одеса, м. Суми та м. Ужгород.

Крім гуманітарної допомоги, у хабах надаються медичні, юридичні, психологічні та соціальні послуги, організовуються різноманітні заходи.

На базі КУ «Новоайдарський центр надання соціальних послуг» запроваджена послуга соціальної адаптації. Її мета — допомогти людям, які втратили рідних, пережили полон, чи інші важкі події, повернутись до самостійного життя та інтегруватись у приймаючу громаду.

Для всіх учнів, незалежно від місця їх перебування, працюють Щастинський ліцей № 1 імені Костянтина Кутового та Новоайдарський ліцей, де протягом 2024-2025 навчального року в дистанційному форматі здобували освіту 380 дітей.

Відновлено роботу КНП «Новоайдарська багатoproфільна лікарня» та КНП «Новоайдарський центр ПМСД», де пацієнти можуть отримати допомогу дистанційно — через телефон, месенджери та офіційний сайт.

Громадами району для розширення спектру послуг, що надаються, укладено низку меморандумів і угод про співпрацю.

Так, Новоайдарська громада підписала меморандуми з Перечинською та Ужгородською міськими радами, що дозволило 35 переселенцям отримати житло в компактних модульних поселеннях. Кожна з цих родин отримала не лише дах над головою, а й стабільність, підтримку громади та можливість почати новий етап життя — у безпечному середовищі.

Нижньотеплівська територіальна громада підписала меморандум про співпрацю з Благодійним фондом «Карітас Коломия», який охоплює спільну діяльність у сфері інформаційної, соціальної, гуманітарної та житлової підтримки. Ключовий напрям — організація тимчасового житла для ВПО.

21.07.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/u-kiievi-pratsiuie-khab-dlia-pieriesielientsiv-iz-sielidivskoyi-ghromadi/>

У Києві працює хаб для переселенців із Селидівської громади

Минулого літа в селі Петропавлівська Борщагівка, що поруч із Києвом, відкрився Центр підтримки ВПО Селидівської громади «Селидово.UA». Тут переселенці отримують гуманітарну, психологічну та соціальну допомогу. Поруч працює амбулаторія селидівської лікарні.

Про це йдеться у матеріалі Східного Варіанта.

У жовтні 2024 року Селидове окупувала російська армія. Місто майже повністю зруйноване через ворожі обстріли та важкі бої. Приблизно 20 тисяч людей вимушено покинули рідні домівки, щоб вберегти свої життя. Переселенці громади можуть отримати допомогу в трьох хабах, які працюють у Петропавлівській Борщагівці поруч із Києвом, Кам'янському Дніпропетровської області та Нововолинську Волинської області.

Центр підтримки ВПО Селидівської громади запрацював у Петропавлівській Борщагівці в серпні минулого року. Тоді ситуація на Донеччині загострилася: ворог підійшов до околиць Покровська та стрімко наближався до Селидового. Міська адміністрація розпочала екстрену евакуацію. Мешканці масово виїжджали з міста. Тому прийняли рішення відкрити хаби підтримки переселенців громади.

«На зараз в Україні працює три хаби Селидівської громади. Перший ми відкрили тут, у Петропавлівській Борщагівці. Довго шукали відповідне місце, щоб оплата оренди була вигідна і для людей зручно діставатися. Спочатку ми перебували в іншому приміщенні, за п'ять хвилин звідси, зараз там працює амбулаторія Центру первинної медико-санітарної допомоги Селидівської міської ради, яка надає послуги нашим переселенцям та місцевим. Ще один хаб працює в Кам'янському Дніпропетровської області. Бо там зупинилася значна кількість наших переселенців, які хотіли бути ближче до дому, до Донецької області. А третій — у Нововолинську Волинської області. Нововолинськ — це шахтарське місто. І між нашим та їхнім керівництвом тривали розмови, щоб наших шахтарів та їхніх родин розмістити в Нововолинську та забезпечити роботою. Тому там відкрили третій хаб», — розповідає Тетяна Брянцева, заступниця міського голови Селидівської міської ради.

У кожному хабі переселенці отримують гуманітарну допомогу. Це харчові пакунки, де є борошно, крупи, макарони, консерви, чай, цукор, солодке. За наявності видають гігієнічні набори, де є порошки, зубні пасти, мило та інше необхідне для господарства приладдя. Зараз гуманітарки стало менше, каже Тетяна Брянцева. Та все одно керівництво громади намагається забезпечити якомога більше родин допомогою.

Окрім пакунків, у хабах надають соціальну, консультаційну, інформаційну та юридичну допомогу. У зазначені дати приймають спеціалісти міської адміністрації, Центру надання адміністративних послуг, юридичного та Пенсійного фондів.

Начальниця Управління соціального захисту населення Інна Миколаївна розповідає, що найбільший виклик для переселенців зараз — житло. Особливо важка ситуація для людей похилого віку та людей з інвалідністю. Вони вимушено покинули домівку, в якій прижили все життя, тому важко адаптуються до нових умов.

«Зараз ми розглядаємо питання створення стаціонарного відділення для осіб з інвалідністю та людей похилого віку, адже вони є найбільш вразливою категорією. І в селі Миколаївка Одеської області вже є приміщення, де ми приступаємо до ремонтних робіт. Попри те, що наша громада сьогодні окупована, ми виконуємо всі задачі. Це соціальний захист, юридичний супровід, консультації, ветеранська політика, адаптація в нових регіонах, працевлаштування», — розповідає Інна Миколаївна.

У хабі проводять розважальні заходи для дітей та дорослих: майстер-класи, арттерапія, фітнес-заняття, святкування урочистих дат. Усі заходи безплатні.

Недалеко від «Селидово.UA» працює амбулаторія Центру первинної медико-санітарної допомоги Селидівської міської ради. Саме тут спершу працював хаб. Тетяна Брянцева ділиться, що ділили з лікарями приміщення навпіл: в одному приймали пацієнтів, в іншому — видавали гуманітарку.

В амбулаторії переселенцям із Селидового та місцевим мешканцям надають послуги первинної ланки: підписання декларації з терапевтом чи сімейним лікарем, надання невідкладної медичної допомоги, консультації щодо здорового способу життя, здача аналізів, планові щеплення, крапельниці тощо. Зараз тут працюють над військовим пакетом послуг, який передбачатиме психологічну та медичну допомогу для ветеранів та учасників бойових дій.

22.07.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/liakh-rozpoviv-pro-dopomoghu-vpo-robotu-likarien-ta-nieobkhdnist-ievakuatsiyi-zi-slovianska/>

Лях розповів про допомогу ВПО, роботу лікарень та необхідність евакуації зі Слов'янська

У Слов'янській громаді функціонують необхідні сфери та приймають переселенців з більш гарячих точок Донеччини. Але в адміністрації акцентують на наближенні фронту і необхідності евакуації для всіх.

Як передає Східний Варіант, про це розповів голова Слов'янської МВА Вадим Лях в ефірі "Суспільного".

"Комунальні підприємства, наші лікарні працюють в штатному режимі, надають допомогу нашим мешканцям в кількості цих послуг ми вже, там прирівнюються вони, як і до військового часу. Тобто всі, все необхідне, все необхідне мешканці отримують. Є, безумовно, там проблеми і з лікарями, але вона була і до війни. Але, як я і кажу, всі пакети медичні, які там ми надавали, і всі послуги, які надавали нашим мешканцям, вони надаються", — зазначив Вадим Лях.

Стосовно допомоги ВПО голова Слов'янської міської військової адміністрації сказав наступне:

"Першочергово допомагає держава, це виплати ВПО, а також фонди міжнародні, які надають допомогу цим людям. Ми все ж таки закликаємо всіх евакуююватись, не залишатись в місті, тому що вони виїхавши з одного небезпечного міста, попадають в інше небезпечне місце. І хоч ми і там являємося зараз таким прифронтовим тилом, можна сказати, якщо порівнювати з іншими містами, такими як Покровськ, Костянтинівка та

іншими містами, наближеними до лінії фронту. Все ж таки й тут небезпечно і закликаємо виїжджати людей", — акцентував Вадим Лях.

24.07.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skhidnii-variant-diznavsia-iak-oblashtovuiut-mistsia-timchasovogho-prozhivannia-dlia-vpo-z-doniechchini/>

Східний Варіант дізнався, як облаштовують місця тимчасового проживання для ВПО з Донецчини

До початку повномасштабного вторгнення на підконтрольних територіях Донецчини проживало близько 2 мільйонів людей. Зараз же залишається майже 270 тисяч. У пошуках безпеки люди покидають прифронтові території, стикаючись із головною проблемою — пошук доступного житла на новому місці.

Про це йдеться у публікації Східного Варіанта.

З початку повномасштабного вторгнення росії місця тимчасового проживання, де залишаються переселенці з Донецчини, отримали ліжка, матраци, постільну білизну, ковдри, подушки, шафи, столи, стільці, приліжкові тумби та інше. Багато з цих прихистків капітально відремонтували: замінили вікна, двері, електрокомунікації, каналізації, санвузли, душові та кухні. Про це розповіла директорка Департаменту інвестиційно-інноваційного розвитку й зовнішніх відносин Донецької ОВА Оксана Головка.

Для забезпечення побутових потреб до місць тимчасового проживання в Дніпрі, Лубнах, Нікополі, Горішніх Плавнях, Запоріжжі, Хусті та Жовтих Водах міжнародними та благодійними організаціями передано холодильники, електричні плити, мікрохвильові печі, мультиварки, електрочайники, витяжки, м'ясорубки, посуд, пральні та сушильні машини, пиломаси, фени, праски, бойлери, кондиціонери, телевізори, швейні машини та генератори тощо. Для підготовки до зимового періоду надавались обігрівачі, твердопаливні котли, 357 тонн паливних брикетів, зарядні станції та гелеві батареї для безперебійного живлення.

«Гуманітарна допомога включала постачання гігієнічних наборів, рушників, каністр для води, сонячних ламп, кухонних наборів, одягу та взуття для задоволення базових потреб ВПО. Для створення комфортного середовища облаштовано інформаційні точки з комп'ютерами, планшетами, принтерами та Wi-Fi у Лубнах, Дніпрі, Хусті, Полтаві та Нижніх Воротах. Фінансова підтримка передбачала гранти на ремонти, закупівлю обладнання, палива, теплоізоляційних вікон і дверей для місць тимчасового проживання у Львівській, Чернівецькій та Івано-Франківській областях», — розповідає Оксана Головка.

За допомогою Агентства ООН у справах біженців у Дніпрі завершили капітальний ремонт місця тимчасового проживання для 33 сімей. ГО «Проліска»

за підтримки УВКБ ООН та Українського Гуманітарного Фонду (UNH) облаштувала місця тимчасового проживання в Дніпропетровській, Закарпатській і Полтавській областях, передавши меблі, побутову техніку та облаштувавши інформаційні простори.

За словами журналістів Східного Варіанта, наразі тільки у Маріупольської громади за фактом є програма розв'язання проблеми житла для переселенців. До програми «ЯМаріуполь. Житло» є питання, та й за три роки роботи вдалося забезпечити житлом приблизно 700 осіб (коли в Маріуполі проживало майже пів мільйона). Але поки що це єдиний приклад із Донецької області, коли переселенці змогли отримати місце проживання зі зручностями.

25.07.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skhidnii-variant-diznavsia-shcho-robit-vlada-dlia-virishiennia-zhitlovogho-pitannia-vpo-z-donieczchini/>

Східний Варіант дізнався, що робить влада для вирішення житлового питання для ВПО з Донеччини

Східний Варіант дізнався в Донецької обласної військової адміністрації (ОВА), як чиновники намагаються розв'язати проблему із житлом для переселенців і чи вдається їм це.

Про це йдеться у матеріалі Східного Варіанта.

З моменту оголошення обов'язкової евакуації в Донецькій області в більш безпечних регіонах України безплатно розселили 11 148 осіб. Це люди, які під час евакуації особисто повідомили про потребу житла. Про це повідомила директорка департаменту соціального захисту населення Донецької ОВА Олена Токарева.

«Розміщення людей із Донецької області, які повідомили про потребу в житлі, здійснюється в тісній співпраці Донецької ОВА з приймаючими областями та громадською організацією «Координаційний гуманітарний центр», з урахуванням інформації стосовно вільних місць тимчасового житла», — повідомила Олена Токарева.

Місця тимчасово проживання для переселенців є й у Донецькій області. Станом на липень облаштовані 507 таких приміщень у Дружківській, Іллінівській, Краматорській, Лиманській, Слов'янській, Добропільській та Покровській громадах. Мова йде про 123 квартири та 384 кімнати в 6 гуртожитках. Також у наявності 6 житлових приміщень соціального призначення. Про це розповів директор Департаменту житлово-комунального господарства Донецької ОВА Сергій Боевський.

«На обліку для отримання тимчасового житла в Донецькій області перебуває 385 родин ВПО (або 774 людини). Забезпечені тимчасовим житлом 259 родин ВПО (або 441 людина). Також хочемо зазначити, що сьогодні

Донецька область найбільше потерпає від збройної агресії російської федерації. За цих обставин, об'єкти житлового фонду зазнають постійних пошкоджень та руйнувань. Територія Донецької області поділена на території активних бойових дій, можливих бойових дій та тимчасово окуповані. Враховуючи це, розробляти регіональні та місцеві програми створення тимчасового та соціального житла для переселенців у Донецькій області недоцільно. Повернутися до цього питання плануємо після припинення бойових дій у регіоні та скасування воєнного стану в країні», — повідомив Боевський.

Програми забезпечення житлом реалізуються за межами Донецької області

За межами Донецької області деякі міські громади знаходять можливості забезпечити переселенців житлом. Один із таких прикладів — програма «ЯМаріуполь. Житло» Маріупольської міської військової адміністрації (МВА). Громада, яка повністю окупована, з підтримкою міжнародних партнерів та міського бюджету ремонтує занедбані гуртожитки та надає кімнати для розселення маріупольським родинам.

«У рамках проєкту Маріупольська МВА орендувала у Фонду державного майна України 9 гуртожитків у Дніпрі, Запоріжжі, Чернівцях, Кропивницькому, Івано-Франківську та Києві. Зараз відремонтовано та заселено три гуртожитки в Дніпрі та один поверх гуртожитку в Києві. У Запоріжжі, Кропивницькому та Чернівцях тривають ремонтні роботи. Для ще одного гуртожитку в Чернівцях та Івано-Франківську вже розроблено проєктно-кошторисну документацію на ремонт. У планах на наступні роки визначено ще 15 будівель, де після ремонту планується розселити понад 2300 родин ВПО, які подали заяви в центрах «ЯМаріуполь»», — розповів Сергій Боевський.

Нещодавно Маріупольська МВА оголосила про початок нового проєкту, в якому для переселенців громади побудують житло в Білій Церкві.

Бахмутська громада зараз ремонтує будинок у Кропивницькому, в якому для 210 переселенців заплановано 105 однокімнатних квартир. Для забезпечення належних умов проживання приміщення облаштовують меблями, побутовою технікою та іншими речами. Для цього залучають міжнародних партнерів.

Також Бахмутська громада ініціювала проєкт «Сталева мрія Бахмут-Гоща» — будівництво житлового кварталу «Відродження» для переселенців у селищі Гоща Рівненської області.

Сіверська громада ініціювала проєкт «Агромістечко для внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та родин із дітьми» в Оноківській громаді Закарпатської області.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

22.07.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/sotsialne-zhytlo-dlya-tymchasovoho-prozhyvannya-mriya-tykh-khto-vtratyv-dim

Соціальне житло для тимчасового проживання - мрія тих хто втратив дім

«Я разом із донькою та зятем орендую приватний будинок. Вартість оренди зараз дуже дорога». Ділиться пані Тетяна у Хмельницькому, подаючи заяву у центрі «ЯМаріуполь» на розміщення у соціальному житлі.

Як й більшість маріупольців через російську блокаду вона втратила житло. До повномасштабного вторгнення Тетяна проживала в Центральному районі. Виживала у місті під час бойових дій, в березні змогла вирватися з окупації. Прихисток знайшла у Хмельницькому.

Зараз вона сподівається отримати за проєктом Маріупольської міської ради соціальне житло для тимчасового проживання. Сотні маріупольських родин вже отримали таку можливість у Дніпрі та Києві. Це реновація існуючих будівель під соціальне житло з комфортними умовами проживання. Наразі таке житло створюється й в інших містах України. Зокрема – у Чернівцях та Кропивницькому.

Через центри «ЯМаріуполь» вже подано понад 2 600 відповідних заяв. Щодо збору відповідних документів - консультують наші фахівці.

Нагадуємо, міський голова Маріуполя Вадим Бойченко разом з профільними міністерствами України працюють над вирішенням житлового питання для вимушених переселенців.

Результат - нещодавно було анонсовано будівництво соціального житла та доступне кредитування, в яких першими зможуть взяти участь саме маріупольці.

21.07.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/komanda-bf-skhid-sos-zdijsnyla-advokacijnyj-vizyt-do-nimechchyny/>

Команда БФ «Схід SOS» здійснила адвокаційний візит до Німеччини

З 16 по 18 червня членкиня правління фонду Оксана Куянцева та проєктна менеджерка Катерина Дорош здійснили низку важливих адвокаційних зустрічей у Німеччині. Зокрема з представниками Федерального

міністерства економічного співробітництва та розвитку і Міністерства закордонних справ.

На зустрічах презентували звіт міжнародної моніторингової місії, зосереджений на стані та проблемах закладів стаціонарного догляду для людей старшого віку та людей з інвалідністю в умовах повномасштабної війни в Україні.

«Третій рік поспіль ми здійснюємо виїзди до прифронтових та приймаючих громад із метою моніторингу гуманітарної ситуації та залучаємо для цього колег з-за кордону. Цього разу відвідали заклади в Черкаській, Кіровоградській, Вінницькій, Тернопільській, Івано-Франківській та Львівській областях, щоб оцінити можливості розселення евакуйованих старшого віку, адже від цього напряму залежить можливість їхнього порятунку зі прифронтових територій», — Оксана Куянцева, членкиня правління БФ «Схід SOS».

Зауважимо, що за фінансування МЗС Німеччини наш фонд реалізує низку проєктів, забезпечуючи сталий процес евакуації, ремонту житла, постраждалого від обстрілів у прифронтових населених пунктах, а також надання психосоціальної та юридичної підтримки в Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Харківській областях.

Адвокаційна діяльність здійснюється в межах проєкту «Підтримка постраждалих унаслідок війни представників вразливих груп населення та жителів віддалених територій України» та реалізується БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

23.07.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/komanda-bf-skhid-sos-zdijsnyla-advokacijnyj-vizyt-do-shvecziyi/>

Команда БФ «Схід SOS» здійснила адвокаційний візит до Швеції

24-25 червня координаторка правозахисного напряму Юлія Матвійчук та проєктна менеджерка Катерина Дорош відвідали Стокгольм із адвокаційною поїздкою, під час якої пройшли зустрічі у Міністерстві закордонних справ Швеції та у Шведському агентстві з питань міжнародної співпраці та розвитку (SIDA).

На зустріч у SIDA завітали представники департаментів, які займаються питаннями України та гуманітарною підтримкою організацій громадянського суспільства. Представниці фонду розповіли про допомогу, яку надає БФ «Схід SOS» постраждалому населенню, правозахисну діяльність фонду і документування воєнних злочинів.

Також презентували звіт міжнародної моніторингової місії, зосереджений на стані та проблемах закладів стаціонарного догляду для людей старшого віку та людей з інвалідністю в умовах повномасштабної війни в

Україні. Для аналізу ситуації та розробки рекомендацій представники фонду відвідали заклади в Черкаській, Кіровоградській, Вінницькій, Тернопільській, Івано-Франківській та Львівській областях, які, у тому числі, приймають на довгострокове проживання евакуйованих зі прифронту.

«Під час зустрічі в SIDA ми мали змогу не лише презентувати нашу роботу, а й поговорити ширше про загальну ситуацію в Україні, виклики, з якими стикаються громади вздовж лінії фронту, і про те, чому потрібна довгострокова підтримка гуманітарних фондів. Важливо, що ми почули не лише про готовність допомагати надалі, а й про повагу до локальної експертизи», — Юлія Матвійчук, координаторка правозахисного напрямку БФ «Схід SOS».

Юлія також підкреслила, що проєкт, який БФ «Схід SOS» реалізує за прямого фінансування SIDA, — це приклад довіри до української організації, що глибоко розуміє контекст і може самостійно формувати ефективні рішення для гуманітарного реагування. Вона висловила надію, що такий формат фінансування буде масштабований, і більше українських локальних організацій зможуть отримати фінансову підтримку в майбутньому.

Зауважимо, що за фінансування SIDA наш фонд реалізує пілотний проєкт, націлений на підтримку евакуйованих з Донецької області. В його межах врятовані екіпажами БФ «Схід SOS» на транзитному пункті у місті Павлоград отримують допомогу із розселенням і організацією подальшого трансферу, психологічну підтримку та доступ до соціальних послуг. Також протягом півроку проєкт покривав витрати для забезпечення гарячим харчуванням евакуйованих, які проживали у Центрі соціальної адаптації людей з інвалідністю ГО «Океан Добра», очікуючи на подальше розселення.

Адвокаційна діяльність здійснюється в межах проєкту «Підтримка постраждалих унаслідок війни представників вразливих груп населення та жителів віддалених територій України» та реалізується БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

23.07.2025

Благодійний фонд «Cxid SOS»

<https://east-sos.org/publications/lyudy-zhytlo-yakyyh-znahodytsya-na-z-tymchasovo-okupovanyh-terytoriyah-dosi-ne-mayut-prava-na-kompensacziyu-starshyj-yuryst-bf-skhid-sos-yaroslav-taranecz-v-eteri-pr/>

«Люди, житло яких знаходиться на тимчасово окупованих територіях, досі не мають права на компенсацію», — старший юрист БФ «Схід SOS» Ярослав Таранець в етері проєкту «Донбас Реалії»

Минулого тижня Кабінет міністрів України прийняв постанову №815, що передбачає механізм дистанційного обстеження зруйнованого житла. Завдяки супутниковим знімкам, кадрам із безпілотних літальних апаратів, фото- та відеоматеріалам, зробленим на телефон, спеціальні комісії зможуть

зафіксувати знищення житла. Відповідно й жителі територій активних бойових дій матимуть змогу претендувати на компенсацію за програмою «Відновлення».

Старший юрист Благодійного фонду «Схід SOS» Ярослав Таранець долучився до етеру проєкту «Донбас Реалії», розповів про це рішення Кабміну та пояснив на що можуть розраховувати переселенці:

«Люди з тимчасово окупованих територій досі не мають права на компенсацію за зруйноване чи за ціле житло, яким не можуть скористатися, бо воно знаходиться на ТОТ. Прийнята постанова запроваджує механізм обстеження зруйнованого житла на прифронтових територіях. У заяві зазначається, що механізм передбачає обстеження на ТОТ, далі йде ремарка про те, що це експериментальний проєкт, запускається він спочатку з обстеження саме прифронтових територій. І згодом, за результатами експериментального проєкту, можливо буде прийняте рішення про продовження на ТОТ».

На питання про те, що вирішує постанова, Ярослав Таранець пояснив про низку міст на прифронтових територіях, які залишаються під контролем уряду України, але мають значні руйнування та регулярно обстрілюються ворогом. Люди, які виїхали з цих міст, не можуть отримати компенсацію, бо комісія не може фізично приїхати до зруйнованого житла та обстежити його, бо населені пункти знаходяться в умовах регулярних обстрілів. Аби комісії не виїжджали на зруйновані місця житлової інфраструктури було прийнято постанову, що передбачає обстеження за допомогою:

- супутникових знімків;
- відеозйомки безпілотних літальних апаратів;
- фото- та відеоматеріалів, знятих на телефон.

Водночас юрист зазначив, що до реалізації постанови є ряд запитань, бо навіть спроба зробити фотографію або відеозапис може стати для людини причиною небезпеки.

Ба більше, до матеріалів, висуваються жорсткі умови:

- фото має бути кольоровим, чітким і без дефектів;
- файл має містити дату, час зйомки та геолокацію;
- світлини мають містити ідентифікаційні знаки об'єкта, таблички з адресою, номери будинків, вивіски та інші орієнтири;
- фото має містити загальний огляд будівлі та мінімум 3 ракурси житла, що підтверджують факт знищення.

«В умовах прифронту, я думаю, очевидно, що це дуже важко зробити. Я вважаю, що будуть випадки, коли люди зможуть надати такі дані, але точно не всі зможуть це зробити», — резюмував юрист.

В етері також обговорили законопроект №11161 про компенсацію за знищене житло на тимчасово окупованих територіях. Він мав запровадити процедуру отримання компенсацій на ТОТ. Проєкт закону передали на підпис президенту наприкінці минулого року, але він досі не підписаний.

«Це одна з небагатьох альтернатив для людей з ТОТ для отримання компенсації. Цей законопроект у першу чергу передбачає, що всі будинки, які знаходяться на ТОТ, вважаються такими, що знищені. Відповідно до цього факту, люди з ТОТ могли б отримати компенсацію. Він не був підписаний до цього моменту, на жаль, маємо констатувати той факт, що величезна кількість людей сьогодні знаходиться без будь-якої інформації щодо того, що їм робити далі», — пояснив представник фонду.

За словами Ярослава Таранця, зараз люди з прифронтових і тимчасово окупованих територій можуть розраховувати лише на оренду житла. Нині є декілька варіантів допомоги від держави:

- грошова допомога на проживання (2 000 і 3 000 гривень для дітей і людей з інвалідністю);
- субсидія на оренду житла від Міністерства соціальної політики.

Адвокаційна діяльність фонду здійснюється в межах проекту «Підтримка постраждалих унаслідок війни вразливих груп населення та жителів віддалених територій України» за фінансової підтримки ЄС (European Union in Ukraine).

24.07.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/komanda-bf-skhid-sos-vzyala-uchast-u-nyzcz-publichnyh-zahodiv-u-berlini/>

Команда БФ «Схід SOS» взяла участь у низці публічних заходів у Берліні

У межах адвокаційної поїздки в Німеччину членкиня правління Благодійного фонду «Схід SOS» Оксана Куянцева та проєктна менеджерка Катерина Дорош презентували результати міжнародної моніторингової місії фонду під час публічних заходів.

16 червня 2025 року представниці фонду були запрошені на зустріч до German-Ukrainian Bureau щодо скорочення фінансування USAID і наслідків для діяльності організацій, які займаються впровадженням реформ в Україні. Під загрозою – діяльність незалежних ЗМІ, антикорупційних ініціатив, аналітичних центрів і правозахисних організацій. Захід об'єднав представниць українського громадянського суспільства та експертів із Німеччини.

«Скорочення фінансування вплинуло й на спроможність громадянського сектору надавати екстрену допомогу постраждалим від війни. Зокрема, у нашому фонді так фінансувалися програми евакуації, ремонту житла у прифронті, а також психосоціальної та юридичної підтримки у приймаючих громадах. Наше завдання зараз – знайти спосіб зберегти фахівців, які надають такі гуманітарні послуги, адже державна система не може самостійно покрити потреби постраждалих, а команди мають унікальний

досвід діяльності в найскладніших ситуаціях», — Оксана Куянцева, членкиня правління БФ «Схід SOS».

17 червня за ініціативи БФ «Схід SOS» у аналітичному центрі «Zentrum Liberale Moderne (Libmod)» відбулася зустріч з активістами та представниками громадських організацій, які в Німеччині адвокатують питання допомоги Україні та впроваджують програми підтримки для біженців. Під час події презентували звіт міжнародної моніторингової місії, зосереджений на стані та проблемах закладів стаціонарного догляду для людей старшого віку та осіб з інвалідністю в умовах повномасштабної війни в Україні.

«У відкритій і дружній розмові ми зосередилися на питаннях підтримки людей з інвалідністю та потребі адвокатувати створення місць із належним доглядом для людей старшого віку, які не можуть жити самостійно після евакуації. Наш фонд що 2 тижні публікує інформацію про «чергу життя» на виїзд зі прифронту, яка утворюється через брак місць для розселення. Закликали колег, які нині мешкають у Німеччині, поширювати інформацію та шукати організації та медичні заклади за кордоном, які можуть приймати наших людей», — Катерина Дорош, проєктна менеджерка БФ «Схід SOS».

24.07.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/2-roky-turboty-yak-praczyuye-tranzytnyj-shelter-bez-mezh-u-harkovi/>

2 роки турботи: як працює транзитний шелтер «Без меж» у Харкові

Рівно 2 роки тому разом із Центром надання гуманітарної допомоги «Волонтер-68» ми відкрили прихисток для представників маломобільних груп населення, зокрема людей старшого віку та осіб з інвалідністю. Для його облаштування команда Благодійного фонду «Схід SOS» у межах реалізації гуманітарних проєктів закупила необхідне устаткування (меблі, побутову техніку та реабілітаційне обладнання) на суму понад 1 000 000 гривень.

Шелтер розташований на першому поверсі з окремим входом і пандусом, без сходинок та порогів. У кімнатах встановлені функціональні ліжка та зручні меблі. Тут отримують тимчасовий прихисток евакуйовані зі прифронту – самотні люди, зокрема ті, хто не має документів і не може оселитися в державних закладах.

За 2 роки заклад став місцем турботи для 348 представників маломобільних груп, врятованих із небезпечних територій Харківщини, Донеччини та Луганщини. Зазвичай мешканці перебувають тут до місяця, поки команда не знайде їм місця для довготривалого проживання. Під час перебування у шелтері евакуйовані отримують цілодобовий догляд, забезпечені гарячим харчуванням, за потреби мають юридичний супровід та психосоціальну підтримку.

В Україні критично бракує місць для розміщення евакуйованих людей старшого віку та осіб з інвалідністю. Через це люди з прифронтових територій змушені чекати на евакуацію в так званій «черзі життя».

Зазначимо, від початку повномасштабного вторгнення БФ «Схід SOS» разом із локальними партнерами облаштував 4 транзитні шелтери для потреб евакуації в Харкові, Дніпрі та Запоріжжі. Проживання там безоплатне, евакуйовані забезпечені харчуванням та необхідним доглядом.

24.07.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/nove-zhytlo-dlia-mariupoltsiv-iak-pratsiuvatyme-eksperymentalnyi-proiekt-dlia-vpo>

Нове житло для маріупольців: як працюватиме експериментальний проєкт для ВПО

Війна зруйнувала домівки тисяч маріупольців, змусивши їх покинути рідне місто й шукати прихистку в інших регіонах України. Для підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з Маріупольської міської територіальної громади уряд України затвердив постанову Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 року № 814. Цей документ започатковує експериментальний проєкт, спрямований на забезпечення ВПО житлом через муніципальну оренду й пільгове кредитування. Як працює ця ініціатива, хто може скористатися її перевагами та які нововведення вона приносить? Розбираємося в деталях.

Що передбачає постанова?

Метою експериментального проєкту є забезпечити житлом тих, хто втратив домівки через бойові дії або тимчасову окупацію Маріуполя. Він пропонує два основні інструменти: надання муніципального (соціального) орендного житла й пільгові іпотечні кредити для придбання власного житла.

1. Муніципальне орендне житло

Муніципальне житло — це квартири в багатоквартирних будинках, які будують спеціально для цього проєкту. Вони перебувають у комунальній власності Маріупольської громади, їх надають в оренду для ВПО. Важливо, що це житло не підлягає приватизації, продажу чи переданню під заставу, що гарантує його збереження для соціальних потреб.

Потрібно подати паперову заяву в довільній формі з підтверджувальними документами до Маріупольської міської військової адміністрації Маріупольського району Донецької області або надіслати на імейл з накладенням КЕП. Строк розгляду заяви — 15 робочих днів. Підставою для вселення в муніципальне орендоване житло є договір оренди. Строк оренди не повинен бути менше, ніж шість місяців.

Орендна плата розраховується за формулою: $W_{сж} = W_{сер} \times S \times K_{кімн} \times K_{сол}$, де:

- Восж — розмір орендної плати (гривень);
- Всер — середня орендна плата за 1 м²;
- S — площа квартири;
- Ккімн — коефіцієнт кількості кімнат (1 для однокімнатної, 0,87 для двокімнатної, 0,8 для трикімнатної);
- Ксол — коефіцієнт, що враховує соціальний статус орендаря.

Мінімальна площа житла становить 35,22 м² на сім'ю, включаючи саодиноких осіб. Орендарі зобов'язані своєчасно сплачувати орендну плату й комунальні послуги, дотримуватися правил безпеки та підтримувати житло в належному стані. У разі порушень, як-от використання квартири не за призначенням чи передання її третім особам, договір оренди може бути розірвано.

2. Пільгове кредитування

Для тих, хто бажає придбати власне житло, проєкт передбачає пільгові іпотечні кредити. Умови кредитування включають:

- Брак у заявника чи членів його сім'ї житла площею понад 13,65 м² на особу в регіонах, не включених до переліку тимчасово окупованих територій або територій бойових дій.
- Платоспроможність кандидата.
- Строк кредитування — до 30 років, але не пізніше досягнення позичальником 65-річного віку.
- Відсоткова ставка — 3% річних.
- Вартість 1 м² житла не може перевищувати опосередковану вартість, визначену Міністерством розвитку громад та територій, із застосуванням регіональних коефіцієнтів (1,75 для великих міст, як Київ чи Львів, 1,5 для інших міст із населенням понад 300 тис., 1,25 для міст із населенням 100–300 тис.).

Потрібно подати паперову заяву до Маріупольської міської військової адміністрації Маріупольського району Донецької області або надіслати на імейл з накладенням КЕП. Строк розгляду заяви — 20 робочих днів.

Фінансові установи, які беруть участь у проєкті, перевіряють відповідність кандидатів умовам, проводять ідентифікацію та укладають іпотечні договори. У разі виявлення недостовірної інформації чи порушення строків подання документів заявнику можуть відмовити в отриманні кредиту.

Хто може претендувати на житло?

ВПО з Маріупольської громади, чиє житло було знищено або стало непридатним для проживання через війну і які:

- не мають іншого житла більш ніж 13,65 м² на одну особу члена сім'ї поза межами тимчасово окупованих територіальних громад або громад, де ведуться активні бойові дії;
- є ветеранами війни, військовослужбовцями (разом із членами їхніх сімей), мобілізованими, яким не надано статус учасника бойових дій (та члени їхніх сімей);
- є членами сім'ї загиблих (померлих) Захисників України;

- перебували в російському полоні, незалежно від часу звільнення;
- є людьми з інвалідністю або потребують стороннього догляду (разом із членами їхніх сімей);
- мають багатодітну сім'ю, сім'ю з дітьми до трьох років, дитячий будинок сімейного типу або є прийомною сім'єю.

ВПО, які брали участь в обороні Маріуполя або втратили житло через бойові дії.

Для участі в експериментальному проєкті ВПО не повинні одержувати допомогу на проживання відповідно до Порядку, затвердженого постановою КМУ № 332.

Пріоритетне право на отримання житла мають:

- особи, які перебували в російському полоні, незалежно від часу звільнення;
- члени/кині сімей загиблих або померлих Захисників України;
- ветерани/ки війни, які відповідають вимогам Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- ВПО, які брали участь в обороні Маріуполя або втратили житло через бойові дії.

Черговість надання житла залежить від часу перебування в реєстрі ВПО. Особи, які довше чекають на житло, отримують перевагу.

Роль місцевих рад

Проєкт залучає не лише Маріупольську міську військову адміністрацію, а й Львівську, Білоцерківську й Васильківську міські ради. Вони відповідають за:

- виділення земельних ділянок для будівництва;
- підключення будинків до інженерних і комунікаційних мереж.
- забезпечення прозорості інформації про проєкт через Єдиний державний вебпортал відкритих даних.

Фінансування та адміністрування

Фінансування проєкту здійснюється за рахунок бюджету Маріупольської громади. Загальна сума становить п'ять млн грн, розподілених на три роки:

- 2025 рік — 2,1 млн грн;
- 2026 рік — 2,676 млн грн;
- 2027 рік — 224 тис. грн.

Маріупольська міська військова адміністрація затверджує порядок будівництва й надання житла в оренду, а також координує подання заяв. Заявники можуть подавати документи в паперовій або електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. Необхідні документи включають паспорт, витяг з реєстру територіальної громади, довідку ВПО й підтвердження права власності на знищене житло.

Чому це важливо?

Експериментальний проєкт є кроком до відновлення справедливості для маріупольців, які втратили домівки через війну. Він не лише забезпечує базові

житлові потреби, а й сприяє інтеграції ВПО в нові громади. Завдяки чітким механізмам оренди та кредитування, а також залученню місцевих рад, проєкт має потенціал стати моделлю для інших регіонів України.

Це інструменти, які допоможуть тисячам людей відбудувати своє життя. Успіх проєкту залежатиме від ефективної координації між місцевими адміністраціями, фінансовими установами та самими переселенцями.

24.07.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/subsydiia-na-orendu-zhytla-dlia-vpo-derzhavna-prohrama-staie-resursom-na-realizatsiiu-zhytlovykh-initsiatyv>

Субсидія на оренду житла для ВПО: державна програма стає ресурсом на реалізацію житлових ініціатив

У Вінниці відбувся захід «Субсидія на оренду житла для ВПО: від експериментального проєкту до системного житлового рішення». Подія стала майданчиком для дискусій про запровадження механізмів, які є ключовими в питанні інтеграції ВПО в громади. Захід організовано Міністерством соціальної та молодіжної політики України за підтримки Агентства ООН у справах біженців у співпраці з БФ «Право на захист».

Серед учасників: представники місцевої та обласної влади, обласної військової адміністрації, неурядових і міжнародних організацій, асоціацій фахівців з нерухомості (рієлторів), ОСББ, рад із питань ВПО і засобів масової інформації.

Під час круглого столу учасники обговорили спільні рішення та комплексні підходи у сфері забезпечення житлом і працевлаштування ВПО. Було напрацьовано спільне бачення вирішення проблеми інтеграції переселенців, зокрема шляхом впровадження субсидії на оренду житла та працевлаштування.

Дискусії під час круглого столу продемонстрували, що бізнес і влада зацікавлені в тому, щоб ВПО залишалися в громадах, що приймають, працевлаштовувалися, займалися підприємництвом, сплачували податки в місцеві бюджети. А субсидії від держави підтримають їх на початку їхнього шляху.

Під час іншої частини заходу учасники мали нагоду почути й обговорити субсидію на оренду житла для ВПО як дієвий інструмент реалізації житлових ініціатив. Серед спікерів були:

- Дарія Марчак, перша заступниця Міністра соціальної політики України;
- Наталія Заболотна, перша заступниця голови Вінницької обласної військової (державної) адміністрації;
- Галина Якубович, заступниця Вінницького міського голови;

- Лілія Пшенична, голова Ради Вінницького регіонального відділення асоціації фахівців з нерухомості (рієлторів) України;
- Ілля Хаджинов, голова Ради з питань ВПО при Вінницькій обласній військовій (державній) адміністрації.

Представники місцевої та обласної ради вийшли з пропозиціями щодо:

- покращення дієвості субсидій;
- розвінчання міфів та упередженого ставлення до програми серед орендодавців;
- забезпечення житлом ВПО в умовах масштабного внутрішнього переміщення.

У процесі панельної дискусії особливо гостро постало питання про прозорість і легалізацію ринку оренди житла. Говорили й про інструменти популяризації субсидії на оренду житла серед рієлторів, орендодавців та інших.

«Для багатьох ВПО оренда житла є зараз єдиним реалістичним варіантом для досягнення стабільності й інтеграції в нові громади. Я як ВПО, яка пів року займалась пошуком орендованого житла, особисто знаю всі ті виклики й проблеми з якими стикаються переселенці, які втратили власне житло й змушені жити в “чужому на чужих умовах”» — зазначила регіональна керівниця офісу БФ «Право на захист» у Вінниці Наталія Шевченко.

25.07.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/yak-my-pidtrymuvaly-rady-vpo-u-travni-ta-chervni/>

Як ми підтримували Ради ВПО у травні та червні

Упродовж травня – червня ми надавали підтримку Радам ВПО по всій Україні. Ми проводили тренінги, стратегічні сесії, вебіари, консультації та інтеграційні заходи, залучаючи сотні учасниць і учасників. Особливу увагу приділено посиленню ролі Рад як агентів змін у громадах, стратегуванню їхньої діяльності, а також налагодженню ефективної взаємодії з ВПО.

Загалом ми провели:

- 18 тренінгів у 13 областях для посилення спроможності Рад ВПО. У навчанні взяли участь загалом 326 членкинь і членів Рад.

- 2 загальнонаціональні вебіари, присвячені оцінюванню ефективності місцевих програм підтримки ВПО та діяльності Рад ВПО (323 учасниці й учасники).

Вебіари доступні на нашому ютуб-каналі https://www.youtube.com/playlist?list=PLRmJS4lZM6V3fXGg9Z3iUTf_xxJpq-WK0.

- 3 стратегічні сесії у Вінницькій, Кіровоградській та Київській областях. До стратегування долучилися 35 членкинь і членів Рад ВПО.

- 24 інтеграційні заходи у 23 областях до Всесвітнього дня біженців за участі 515 членкинь і членів Рад ВПО. Це були круглі столи, семінари, зустрічі

та засідання, які підкреслили важливість підтримки, взаємодії та інтеграції вимушено переміщених людей, а також роль Рад ВПО як драйверів змін.

•37 засідань Рад ВПО підтримали у межах менторського супроводу. Регіональні команди проєкту надали Радам ВПО 247 консультацій, що стосувалися адвокації, звітування, планування роботи, організаційних питань, а також формування та змін у складі Рад ВПО.

Ми підтримуємо Ради ВПО завдяки проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

25.07.2025

БО “Благодійний фонд “РОКАДА”

<https://rokada.org.ua/posylennia-spromozhnosti-zadlia-intehratsii-vnutrishno-peremishchenykh-rokada-zavershyla-proiekt-za-pidtrymky-mf-vidrozhennia/>

Сильна команда — ефективна допомога: «Рокада» втілила проєкт за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»

Завершився проєкт з підтримки й посилення спроможності благодійного фонду «Рокада» задля впровадження ефективних механізмів інтеграції внутрішньо переміщених осіб і надання своєчасної та кваліфікованої юридичної допомоги.

Упродовж року, з травня 2024-го по травень 2025-го, за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» команда проєкту надавала юридичну допомогу й проводила тренінги для представників організацій громадянського суспільства, органів місцевого самоврядування, соціальних закладів та громадських активістів, зокрема внутрішньо переміщених, із питань соціальної згуртованості та розбудови громад.

Юридична підтримка на практиці

За час реалізації проєкту юридичну допомогу отримали тисячі людей з різних регіонів України. Зокрема, 697 осіб скористалися офлайн-послугою юридичного супроводу в Чернівецькій, Волинській, Тернопільській, Львівській, Івано-Франківській та Рівненській областях. Ще 121 людина — онлайн у Житомирській, Хмельницькій, Запорізькій та Харківській областях. Загалом 1357 людей отримали правові консультації безпосередньо, а ще 223 — дистанційно.

Команда проєкту зосередилася на найболючіших питаннях, з якими стикаються вимушено переміщені особи, постраждалі від війни та вразливі категорії населення. Серед ключових напрямів роботи:

- відновлення документів;
- поновлення виплат для ВПО;

- отримання статусу інвалідності та статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів;
- захист інтересів осіб, які постраждали від гендерно зумовленого насильства;
- отримання компенсацій за знищене або пошкоджене майно;
- допомога постраждалим внаслідок мінно-вибухових травм.

Особливо інтенсивною була робота на Заході України. Волинська, Рівненська, Чернівецька, Тернопільська області неодноразово приймали евакуаційні потяги з прифронтових регіонів. Команда юристів була у складі мобільних бригад, аби допомогти людям відразу після прибуття: на вокзалах, у прихистках, у тимчасових пунктах розміщення. Їхня підтримка давала людям не лише доступ до правових послуг, а й відчуття безпеки.

Однією з таких історій стала доля 76-річного Валерія зі села Краснопілля Краматорського району Донецької області. Після поранення внаслідок ракетного обстрілу чоловік був змушений покинути дім і переїхати до Волинської області. Юристи проєкту допомогли йому оформити статус особи з інвалідністю 2 групи внаслідок поранення, ушкодження здоров'я від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння, а також отримати належні соціальні виплати і перерахунок пенсії.

Ця та десятки інших історій підтверджують: правова підтримка — критично важлива частина допомоги постраждалим.

Варто зазначити, що юристи не лише консультували, а й активно проводили інформаційно-просвітницьку роботу серед ВПО та представників приймаючих громад, щоб покращити їхню обізнаність щодо актуальних питань українського законодавства у сфері правозахисту. Загалом відбулося 286 зустрічей, у яких взяли участь 3282 людини.

Посилення спроможності через освіту

Ще один важливий напрям діяльності команди — проведення освітніх подій. Загалом відбулося 102 події, що об'єднали 2057 учасників.

Особливо популярною була серія онлайн-тренінгів з проєктного менеджменту — від структурування ідей до реалізації. Члени Рад ВПО охоче долучалися до зустрічей на тему стратегічного й оперативного планування, командоутворення та ефективної комунікації під час виконання завдань, залучення грантового фінансування для місцевих проєктів.

Водночас представники органів місцевого самоврядування та працівники соціальних служб взяли участь у навчаннях щодо запобігання та вирішення конфліктів у громаді, управління грантовими проєктами, налагодження партнерства між службами зайнятості, громадами й громадськими організаціями, підготовки проєктних заявок на гранти у сфері культури. Натомість громадські організації навчались розробляти стратегії, будувати зв'язки з бізнесом і вдосконалювати комунікацію з аудиторією.

Одне з найвагоміших досягнень навчальної частини проєкту — реалізація едукативної програми для Рад ВПО зі Сумської, Житомирської та Київської областей. Програма складалася з першої фасилітаційної зустрічі,

серії тренінгів з проєктного менеджменту та сесії календарного планування. До цих навчальних заходів долучилися 4 Ради ВПО на Сумщині (с-ще Липова Долина, с. Нижня Сироватка, м. Ромни та м. Лебедин), 4 — на Київщині (м. Бровари, с-ще Гостомель, м. Переяслав, м. Вишневе) та 4 — на Житомирщині (м. Бердичів, м. Коростень, с-ще Ружин, с. Березівка).

Адвокація як рушій справжніх змін

Значну роль у проєкті відіграла адвокація прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб. Юристи не просто надавали консультації, а просували зміни у законодавстві та місцевих політиках.

Наприклад, колеги працювали над вдосконаленням процедури отримання правового статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Зміни до законодавства, які запропонували фахівці, частково враховано у Законі України «Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання соціальних послуг та виплат» № 3999-IX від 8.10.2024 р. та Законі України «Про внесення змін до статті 30-1 Закону України “Про охорону дитинства” щодо реалізації права дітей на отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» № 4440-IX від 14.05.2025 р.

Також було проведено успішні адвокаційні кампанії на місцевому рівні. Так, у Волинській, Львівській та Чернівецькій областях юристи проєкту взяли за вирішення одного з найважливіших питань для внутрішньо переміщених — формування фондів житла для тимчасового проживання. У Кременецькій громаді на Тернопільщині фахівці працювали над тим, аби ВПО мали доступ до послуг стороннього догляду, підтримки осіб з інвалідністю, літніх людей та інших соціально вразливих категорій. Це стало важливим кроком до інтеграції у громаду не лише формально, а й у щоденному житті.

Крім цього, команда проєкту долучилася до таких процесів:

- ініціювала внесення змін до Положення про Раду з питань ВПО при Гусятинській селищній раді Тернопільської області з метою приведення документа у відповідність до Примірного положення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 року № 812;
- підготувала та підтримала внесення змін до Статуту Вікнянської територіальної громади Чернівецької області з метою забезпечення участі ВПО у вирішенні справ місцевого значення.

Тож у межах проєкту вдалося успішно реалізувати низку адвокаційних кампаній на національному і місцевому рівнях, що були спрямовані на посилення правового захисту та покращення умов життя внутрішньо переміщених осіб. Головна мета — не лише удосконалення правових і процедурних механізмів, а й налагодження більш ефективної взаємодії між місцевою владою, громадянським суспільством і самими внутрішньо переміщеними особами задля захисту їхніх прав та інтересів.

Збільшення мережі партнерств

Сила будь-якого проєкту вимірюється не лише досягненнями, а й тим, із ким ці досягнення здобуваються. Результати проєкту стали можливими завдяки сильній мережі партнерств — з органами влади, громадськими організаціями, освітніми закладами, соціальними службами та просторами розвитку.

Протягом реалізації вдалося налагодити співпрацю з низкою нових партнерів:

- Центр підтримки підприємців Дія.Бізнес у Тернопільській області;
- Івано-Франківське регіональне відділення Асоціації міст України;
- ГС «Асоціація молодих ВПО України»;
- ГО «Бюро аналізу політики»;
- Сумська молодіжна організація «Ліцей»;
- ГО «Центр суспільних інновацій»;
- ГО «Рідне місто»;
- ГО «Офіс розвитку громад»;
- ГО «Центр досліджень і консультацій».

До організації тренінгів також долучалися представники Калуського міського центру соціальних служб Івано-Франківської області, Волинського та Хмельницького регіональних центрів підвищення кваліфікації.

Під час вибору приміщень для проведення подій у Кременці до співпраці було залучено місцевий Літературно-мистецький центр «Молодіжний простір», у Тернополі — Відкритий громадський простір комунального некомерційного підприємства «Місто Інновацій». Такі платформи допомагали створювати середовище, де кожен учасник — не глядач, а співавтор змін.

А що далі?

Мета цієї адвокаційної роботи — не лише удосконалення правових механізмів, а й створення стійкої екосистеми взаємодії: між владою, ВПО, громадськими організаціями та експертами. Саме така співпраця забезпечує не точкові рішення, а довгострокову трансформацію.

У межах проєкту вдалося не просто запустити кампанії — їх успішно реалізовано, створено приклади, які можна масштабувати на інші регіони.

Як зазначила керівниця проєкту Олена Мошак:

«Завдяки проєкту ми змогли посилити внутрішні процеси, підвищити професійний рівень команди та покращити якість послуг, які ми надаємо внутрішньо переміщеним особам, біженцям, шукачам захисту та іншим вразливим категоріям. Особливо цінним для нас стало налагодження ефективної системи адвокації, що дозволяє більш системно захищати права та інтереси наших бенефіціарів. Ми також змогли зміцнити співпрацю з органами влади та партнерами, що підвищило вплив наших ініціатив на політику у сфері захисту прав ВПО та біженців.

Щиро вдячна всій команді благодійного фонду “Рокада”, партнерам і донору за підтримку, довіру та спільне бачення майбутнього, у якому кожна людина має доступ до безпечного середовища, захисту та можливостей для

розвитку. Цей проєкт — не просто завершення певного етапу, а основа для нових стратегічних кроків, які ми плануємо впроваджувати і надалі».

Нагадаємо, з 1 липня благодійний фонд «Рокада» за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» розпочав реалізацію нового проєкту, основне завдання якого — підтримка сталого інституційного розвитку Рад з питань внутрішньо переміщених осіб.